

Schoolplan 2017 – 2021

Prinses Amaliaschool

Reginahof 3

5282 PX Boxtel

- telefoon **0411-611450**
- e-mail **info@prinses-amaliaschool.nl**
- website **www.prinses-amaliaschool.nl**

Inleiding

Procedure voor de totstandkoming en de vaststelling van het schoolplan

Dit schoolplan is ter beoordeling voorgelegd aan de leden van de Medezeggenschapsraad van onze school. Het eindresultaat is dit schoolplan 2017 - 2021, zoals het ook is vastgesteld door het bevoegd gezag.

Het schoolplan is gebaseerd op de eisen die door de wet, Inspectie en bevoegd gezag aan de kwaliteit van het onderwijs gesteld worden. Het geldt voor een periode van vier jaar waarna het moet worden herzien. Wanneer het noodzakelijk of wenselijk is om tussentijds delen van dit document te wijzigen of aan te passen, zullen we dit niet nalaten.

Dit document is geschreven onder verantwoordelijkheid van Stephan van de Vries, directeur.

De doelen van het schoolplan

A. Kwaliteitsinstrument

In dit schoolplan willen we ons huidige onderwijskundige beleid, het personeelsbeleid, het algemeen strategische beleid, het financiële beleid, het materieel beleid en het beleid ten aanzien van kwaliteitszorg in kaart brengen en daar een samenhangend integraal beleidskader van maken. De dagelijkse gang van zaken wordt meer gebaseerd op bewuste keuzen vanuit onze visie en missie.

B. Planningsinstrument

Het schoolplan functioneert als planningsinstrument van processen, gericht op kwaliteitsverbetering in de brede zin van het woord. Via analyses, diagnoses en evaluaties, willen we ons een helder beeld vormen over welke ontwikkeltrajecten op een planmatige wijze kunnen worden ingezet of vervolgd, om de kwaliteit van onze schoolorganisatie integraal te vergroten en/of te borgen. Op deze wijze versterkt dit schoolplan de gelijk gerichtheid van het team en draagt het bij tot verduidelijking van de gemeenschappelijke visie. Het vergroot de eigen individuele competenties en de collectieve deskundigheid van de teamleden. Het doet recht aan de doelstellingen vanuit het integraal personeelsbeleid, waarbij ontwikkeling van medewerkers wordt afgestemd op de ontwikkeling van de school.

C. Verantwoordingsdocument

Dit schoolplan is een wettelijk verplicht document, wat bedoeld is als verantwoording naar de overheid. De Inspectie zal dit werkstuk toetsen op de wettelijke criteria, als genoemd in de WPO. Maar behalve de overheid, kunnen ook ouders of het bevoegd gezag dit schoolplan beschouwen als een verantwoordingsinstrument. Deze geledingen mogen en kunnen de inhoud van dit schoolplan hanteren om er de schoolleiding en het team in voorkomende gevallen op aan te spreken. Oftewel: Doen we de goede dingen en doen we die dan ook echt goed?

De opzet van het schoolplan

- ❑ **Deel A**   **Algemene achtergronden**
  - Hoofdstuk 1:   Inleiding
  - Hoofdstuk 2:   Typering van de school en leerlingenpopulatie
  - Hoofdstuk 3:   Koersplan Stichting St.-Christoffel

- ❑ **Deel B**   **De zorg voor kwaliteit**
  - Hoofdstuk 4:   Uitgangspunten van het kwaliteitsbeleid
  - Hoofdstuk 5:   De kwaliteitscyclus
  - Hoofdstuk 6:   Integrale kwaliteitszorg (de aspecten)

- ❑ **Deel C**   **De planning**
  - Hoofdstuk 7:   Meerjarenplanning veranderingsonderwerpen
  - Hoofdstuk 8:   Verantwoording aan belanghebbenden

- ❑ **Deel D**   **Wettelijke vereisten**
  - Hoofdstuk 9:   Het onderwijskundig beleid
    - 9.1. Uitwerking wettelijke opdrachten
    - 9.2. Uitwerking eigen opdrachten
    - 9.3. Voorzieningen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften
    - 9.4. Beleid opvang leerlingen met leerlinggebonden budget
  - Hoofdstuk 10:   Het personeelsbeleid
    - 10.1. Maatregelen gericht op ontwikkeling en uitvoering onderwijskundig beleid
  - Hoofdstuk 11:   Beleid omtrent sponsorbijdragen
    - 11.1 Verantwoording besteding sponsorgeleden
  - Hoofdstuk 12:   Programma godsdienstonderwijs
  - Hoofdstuk 13:   Actief burgerschap en sociale integratie

DEEL A : ALGEMENE ACHTERGRONDEN

Hoofdstuk 1: Inleiding

Onze school ‘Prinses Amaliaschool’ is een van de scholen van Stichting St.-Christoffel. De scholen binnen ons bestuur werken aan goed en eigentijds onderwijs. Dit schoolplan geeft aan op welke manier wij werken. Daarnaast wordt aangegeven hoe wij de kwaliteit van ons onderwijs bepalen, bewaken en bevorderen.

Het schoolplan is ons beleidsplan voor de vier jaren. Het vermeldt in hoofdlijnen de ontwikkeling van onze school op het gebied van onderwijskundig, personeels-, algemeen strategische, financieel en materieel beleid en het beleid ten aanzien van kwaliteitszorg en kwaliteitsbeleid.

Het schoolplan van ‘Prinses Amaliaschool’ wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het bestuur. Jaarlijks wordt het schoolplan geactualiseerd.

Na deze inleiding geeft het tweede hoofdstuk aan wat de school typeert en hoe de leerlingpopulatie is samengesteld, het derde hoofdstuk de doelen, de missie en visie die voor het onderwijs op ‘Prinses Amaliaschool’ bepalend zijn.

In **DEEL B** beschrijft hoofdstuk 4 de uitgangspunten van het kwaliteitsbeleid binnen de stichting, maar ook binnen onze school. In hoofdstuk 5 inventariseren we gegevens, die ons kunnen helpen zicht te krijgen op de huidige kwaliteit. In hoofdstuk 6 maken we een analyse van de geïnventariseerde gegevens en formuleren we de startsituatie.

In **DEEL C** hoofdstuk 7 geven we aan op welke manier ‘Prinses Amaliaschool’ werkt met een meerjarenplanning en op welke wijze dit voor de komende jaren is ingevuld. In hoofdstuk 8 wordt aangegeven op welke manier de schoolorganisatie verantwoording aflegt aan derden en welke plaats de klachtenregeling heeft binnen ‘Prinses Amaliaschool’.

Hoofdstuk 2: Typering van de school en leerlingenpopulatie

Stichting St.-Christoffel

Statuten / grondslag

In de statuten van de stichting is ten aanzien van naam, doel en grondslag het volgende bepaald:

NAAM EN VESTIGING

Artikel 1

- De Stichting draagt de naam: “Stichting St.-Christoffel”
- Zij is opgericht voor onbepaalde tijd en is gevestigd te Boxtel.

DOEL EN GRONDSLAG VAN HET ONDERWIJS

Artikel 2

1. De Stichting heeft zonder winstoogmerk ten doel de bevordering van het Primair Onderwijs in Boxtel en omgeving.
2. De Stichting beoogt onderwijs te doen geven op katholieke en oecumenische grondslag. Zij gaat daarbij uit van de christelijke beginselen.
3. Zij beoogt dat onderwijs en opvoeding in overeenstemming zijn met de opvattingen van de katholieke of oecumenische geloofsgemeenschap, vanuit een open christelijke houding waarbij de door de Stichting beheerde scholen toegankelijk zijn voor alle kinderen, ongeacht hun levensbeschouwelijke afkomst, mits zij de grondslag respecteren.
4. Voor wat betreft de katholieke scholen onder haar bestuur beoogt de Stichting onderwijs te geven op katholieke grondslag. Zij handelt daarbij volgens de regelingen voor het katholiek onderwijs, die op grond van het gezamenlijk overleg in de Nederlandse Katholieke Schoolraad, alsmede volgens het Algemeen Reglement voor het Katholiek Onderwijs, zijn vastgesteld.
5. Voor wat betreft de oecumenische scholen onder haar bestuur beoogt de Stichting onderwijs te geven op oecumenische grondslag die gericht is op het streven naar eenheid van alle christenen.

Bestuur en toezicht

Per 29 mei 2012 is een scheiding aangebracht tussen bestuur en toezicht.

Binnen onze stichting is sprake van een één hoofdig College van Bestuur.

Ton Reijnen is benoemd tot directeur bestuurder van de stichting.

Het College van Bestuur is belast met het besturen van de Stichting, onder toezicht van de Raad van Toezicht. Aan het College van Bestuur komen in de Stichting alle taken, eindverantwoordelijkheid en bevoegdheden toe, die tot het bevoegd gezag behoren en die niet door de wet of de statuten aan andere organen zijn opgedragen.

De Raad van Toezicht bestaat uit 5 leden.

Dhr. T. van Rosendaal is voorzitter, dhr. S. van Thiel, dhr. P. Thijssen en mw. L. Hamerling en mw. M Aarts zijn leden. De Raad van Toezicht houdt als interne toezichthouder integraal toezicht op de uitoefening van de taken en bevoegdheden van het College van Bestuur, het beleid van het College van Bestuur en op de algemene gang van zaken binnen de Stichting en de onder de Stichting ressorterende scholen, een en ander met het oog op de belangen van de Stichting en de onder de Stichting ressorterende scholen en de maatschappelijke legitimatie van de Stichting. De Raad van Toezicht staat het College van Bestuur met raad terzijde en fungeert als klankbord.

Schoolplan Prinses Amaliaschool 2017 - 2021

Correspondentie adres voor zowel College van Bestuur en Raad van Toezicht is:
Kasteellaan 2, 5281 CP te Boxtel.

Het bestuurskantoor is telefonisch bereikbaar op nummer 0411-611641.

Mevr. Marjon van Rooij is secretaresse van het bestuur.

Basisschool 'Prinses Amaliaschool' maakt deel uit van de Stichting St.-Christoffel. Deze stichting beheert 8 basisscholen en deze scholen worden bezocht door ongeveer 1600 leerlingen. Het aantal personeelsleden bedraagt ongeveer 160. Het betreft de volgende scholen:

R.-K.bs. De Beemden

R.-K.bs. De Hobbendonken

SBO De Maremak

Oecumenische Jenaplanschool De Molenwijk

R.-K.bs. St.-Petrus

R.-K.bs. St.-Theresia

R.-K.bs. De Vorsenpoel

R.-K. Prinses Amaliaschool

Stichting St.-Christoffel streeft ernaar onderwijs van hoge kwaliteit te leveren in een veilige sfeer vanuit een klantgerichte houding. Het onderwijs kenmerkt zich door openheid, door algemene toegankelijkheid en door het bieden van een stimulerende leeromgeving. De organisatie en haar medewerkers zijn zelf ook voortdurend in ontwikkeling binnen het concept van een lerende organisatie. De directies van deze scholen werken nauw samen in het Directie Beraad en worden ondersteund door de Directeur-Bestuurder.

Het Bovenschools management is verantwoordelijk voor de voorbereiding, uitvoering en de controle op de uitvoering van het algemene beleid op bestuurlijk niveau. Een en ander is vastgelegd in een bestuursreglement waarin dit beschreven is. In het managementstatuut is geregeld welke taken en verantwoordelijkheden het bestuur heeft, welke de Directeur-Bestuurder en welke de directeuren.

Wanneer je de kwaliteit van onderwijs op de scholen wilt bewaken of verhogen is het zaak om de onderwijsbehoeften van je leerlingenpopulatie (de doelgroep) in kaart te brengen. Wat zijn de specifieke kenmerken van je doelgroep en je omgeving en welke consequenties heeft dat voor ons onderwijs?

Prinses Amaliaschool is een Rooms Katholieke school in de wijk Selissenwal. Een wijk die qua bevolking breed is opgebouwd (sociaal, cultureel, etnisch, financieel). De leerlingen op onze school zijn hoofdzakelijk afkomstig uit de wijk Selissenwal. Op termijn verwachten wij een uitbreiding van het aantal leerlingen. Het team bestaat uit 17 personeelsleden.

Op 1 oktober 2017 zitten er ruim 150 leerlingen op school, verdeeld over 8 groepen.

Het Gebouw:

Onze nieuwe school staat in het centrum van de wijk Selissenwal. Het gebouw heeft 9 lokalen, een eigen gymzaal en speellokaal, een kinderdagverblijf, een peuterspeelzaal en een gemeenschapshuis. De school vormt samen met 3 partners het Wijk Voorzieningen Centrum Selissenwal. Deze partners zijn:

- gemeenschapshuis De Walnoot
- kinderdagverblijf De Kleurentuin
(onderdeel van KDV Kindertuin)
- peuterspeelzaal Pinkeltje

Schoolomgeving en leerlingenaanbod/ kansen en bedreigingen

De wijk Selissenwal is/wordt momenteel gerevitaliseerd. Een groot deel van de gezinnen (40% van de bevolking) is van allochtone afkomst.

De bevolking van de wijk wordt door de nieuwe opzet meer gemêleerd. Wij richten ons onderwijskundig beleid dan ook op autochtone en allochtone leerlingen.

De school bereidt zich grondig voor op uitbreiding van haar nieuwe taken. We realiseren een school die niet alleen midden in de maatschappij staat, maar er ook aan deelneemt en oog heeft voor de toekomst.

De school is goed op de hoogte van de “belemmerende” en “bevorderende” opvoedings- en ontwikkelingsfactoren vanuit de omgeving en onderhoudt in verband daarmee intensieve contacten met het Centrum voor Jeugd en Gezin.

Behalve een leerlingvolgsysteem t.a.v. de sociaal - emotionele ontwikkeling heeft de school ook een volgsysteem op cognitief gebied. Daarbij volgen we een toets rooster. Onze Intern Begeleider Leerlingenzorg helpt de leerkrachten groeps- en individuele handelingsplannen op te stellen voor kinderen die extra aandacht nodig hebben.

De school werkt met de 1-Zorgroute.

De school wil voor de kinderen een veilige thuishaven zijn, waar zij zich de gehele dag door kunnen ontwikkelen. Belangrijke aandachtsgebieden zijn respect, tolerantie en een open democratische houding.

Naast goede contacten met (maatschappelijke) instellingen(binnen de Brede School) en Samenwerkingsverband De Meierij, wil het team gaan beschikken over grote kennis en vaardigheden omtrent sociaal emotionele ontwikkeling. Daarbij werkt de school graag samen met externe instanties.

Visie van Prinses Amaliaschool

Prinses Amaliaschool: De school waar zelfstandigheid en zelf verantwoordelijkheid centraal staan.

Onze school heeft een eigen duidelijk gezicht in de wijk Selissenwal; op basis van strategisch beleid werken we aan de toekomst van onze kinderen. De actuele behoeften van zowel de wijk als de kinderen zijn daarbij het vertrekpunt. De taal staat centraal in alles wat geleerd wordt

- de school als educatief centrum
- uitgaan van talenten
- veilig leef, leer- en werkklimaat
- woordenschatontwikkeling;
- interactieve taal (sociaal, betekenisvol, strategisch)

Schoolplan Prinses Amaliaschool 2017 - 2021

- werken met één lesmodel
- NT2

- ***We besteden veel aandacht aan de nieuwe samenleving***
  - ICT
  - constructief kennis opbouwen
  - intercultureel onderwijs.
  - ontwikkeling tot goed burgerschap
  - zelfstandigheid en zelfverantwoordelijkheid

- ***We hebben aandacht voor elk kind. Kinderen zijn niet gelijk wel gelijkwaardig.***
  - veel aandacht voor waarden en normen, respect, tolerant gedrag.
  - oog voor de eigenheid van elk kind.
  - we hebben aandacht voor verschillende leerstijlen en meervoudige intelligenties en werken met moderne en gevarieerde onderwijs leerpakketten.

- ***We besteden veel aandacht aan kinderen met moeilijkheden.***
  - tegemoet komen aan basisbehoeften
  - we besteden veel aandacht aan zorgverbreding en het volgsysteem.
  - de school biedt mogelijkheden om tegemoet te komen aan leerlingen met speciale leerbehoeften (lesmodel directe instructie)
  - er wordt hard gewerkt aan preventieve veiligheid (onveilige situaties voorkomen)

- ***De school speelt een belangrijke rol in de wijk***
  - ontwikkeling naar een brede school met wijkfunctie (educatief centrum).
  - aandacht voor- en naschoolse opvang.
  - we betrekken ouders actief bij de school.

- ***We voelen ons als team verantwoordelijk voor de kinderen op onze school. Geen verdeelde zorg maar gedeelde zorg***
  - samenwerking en open communicatie.
  - resultaatverantwoordelijk team

Hoofdstuk 3: Koersplan Stichting St.-Christoffel

Het koersplan van onze Stichting is een richtinggevend document voor de komende jaren, waarin met name de doelen en gewenste resultaten van de Stichting transparant worden weergegeven. Wij zijn ons bewust van veranderingen in de context van het onderwijs aan 0-14 jarigen, zowel in onze directe nabijheid, als in de mondiale omgeving. De veranderingen hebben hun effect op de behoeften van kinderen, hun ouders én vanzelfsprekend op het gewenste aanbod binnen St.-Christoffel.

Schoolplan Prinses Amaliaschool 2017 - 2021

Van koersplan naar schoolplan

In het koersplan staan de gewenste resultaten in de koers van St.-Christoffel beschreven.

De resultaten geven aan **WAT** binnen St.-Christoffel bereikt gaat worden.

HOE dit bereikt gaat worden wordt o.a. uitgewerkt in schoolplannen en een plan van het directeurenberaad voor de boven schoolse activiteiten en monitoring van de geformuleerde resultaten.

Deze plannen worden vertaald in jaarlijkse schoolondernemingsplannen, waarin aangegeven wordt via welke activiteiten de jaarlijks te halen mijlpalen in beeld gebracht worden (**WANNEER**).

Beleidsvoornemens en doelen Prinses Amaliaschool

Op basis van het strategische en tactische beleid van de stichting formuleren we op schoolniveau beleidsvoornemens binnen ons meerjaren beleid. Deze voornemens worden nader geconcretiseerd in het ondernemingsplan, dat de directeur ieder jaar maakt.

Voor verdere werkwijzen en procedures omtrent de beleidsvoornemens verwijzen we naar het onderdeel kwaliteitszorg van dit schoolplan.

Op dit moment is het nieuwe Koersplan van de Stichting Sint Christoffel nog niet vastgesteld.

DEEL B: DE ZORG VOOR KWALITEIT

Hoofdstuk 4: Uitgangspunten van het kwaliteitsbeleid

Uitgangspunten op stichtingsniveau

We besteden aandacht aan de zorg voor kwaliteit, zoals die op onze scholen plaatsvindt. De kwaliteit die we willen realiseren staat beschreven in onze gezamenlijke visie. De kwaliteitszorg kent een interne en een externe analyse.

De interne analyse wordt uitgevoerd middels de evaluaties van de diverse verbeteringsplannen en de trendanalyses van de opbrengsten.

De externe analyse wordt uitgevoerd middels de Inspectieonderzoeken.

In de kern is kwaliteitszorg in scholen te herleiden tot vijf eenvoudige vragen:

- Doen we de goede dingen?
- Doen we die dingen ook goed?
- Hoe weten we dat?
- Vinden anderen dat ook?
- Wat doen we met die wetenschap?

Kortom: kwaliteitszorg betekent dat scholen systematisch de ‘goede dingen nog beter proberen te doen’. Adequate instrumenten en een heldere plannings- en beleidscyclus zijn hiervoor onontbeerlijk.

Kwaliteit mag geen toeval zijn. Daarom is systematisch werken aan de kwaliteit van scholen noodzakelijk. Dat betekent: het juiste beleid formuleren, de juiste handelingen verrichten en op de goede manier evalueren of bereikt is wat de school wilde bereiken.

Dat is kwaliteitszorg: het geheel van samenhangend beleid, concrete doelstellingen en goed management om de benodigde acties en controles uit te voeren waarmee de school de gewenste kwaliteit systematisch levert en waarmee de school die kwaliteit ook continu kan verbeteren.

De kwaliteitszorg op onze scholen voldoet aan de eisen die de Inspectie stelt ten aanzien van kwaliteitszorg. De volgende indicatoren geven ons richting bij het vormgeven aan de zorg voor kwaliteit:

- De scholen hebben inzicht in de verschillen in onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie;
- De scholen evalueren jaarlijks systematisch de kwaliteit van haar opbrengsten;
- De scholen evalueren regelmatig het leren en onderwijzen;
- De scholen werken planmatig aan verbeteractiviteiten;
- De scholen borgen de kwaliteit van het leren en onderwijzen;
- De scholen rapporteren aan belanghebbenden inzichtelijk over de gerealiseerde kwaliteit van het onderwijs.

Uitgangspunten op schoolniveau

Zorg voor kwaliteit. In dubbel opzicht geeft deze uitspraak aan waar Prinses Amaliaschool voor wil staan. In de eerste plaats verwijst deze zin naar het beleidsmatige proces waar binnen we streven naar integrale kwaliteitsverbetering met betrekking tot het onderwijskundig beleid, integraal personeelsbeleid, het financiële beleid, het normatieve beleid en de arbeidsomstandigheden voor zowel leerlingen als teamleden. Daarnaast houdt ‘zorg voor kwaliteit’ een opdracht in naar het bestuur, de MR, de OR, de schoolleiding, het team, de

ouders en naar misschien wel de belangrijkste groep, namelijk de leerlingen van onze school. Kwaliteit leveren is voldoen aan de verwachtingen van al deze betrokkenen. En dat moet het hoofddoel zijn waar iedereen die hier een steentje aan bijdraagt, op gericht is. Natuurlijk ben je er niet door het kwaliteitsbeleid middels dit schoolplan op papier te zetten. Het is zaak de zorg voor kwaliteit te toetsen aan de praktijk van onze schoolorganisatie. De inrichting van de kwaliteitszorg moet meetbaar en tastbaar zijn. We moeten kunnen vaststellen of onze inspanningen effect opleveren. In het verdere verloop van dit schoolplan onderdeel willen we aangeven op welke wijze we onze zorg voor kwaliteit vorm (willen gaan) geven.

Beleidsvoornemens:

Schoolgids: De inhoud van de schoolgids wordt opnieuw vastgesteld en jaarlijks geactualiseerd en vastgesteld door de MR.

Schoolplan: Het schoolplan wordt een keer per vier jaar opgesteld en vastgesteld door het bestuur en de MR.

De doelen van kwaliteitszorg

In het kader van kwaliteitszorg stelt een schoolorganisatie zich constant vragen als: “Doen we de goede dingen?” en “Doen we die goede dingen wel goed?” Als professionals binnen een lerende organisatie wil je het geboden onderwijs steeds verbeteren en vernieuwen, in het belang van de leerlingen. We willen de taken die we hebben efficiënter, effectiever, flexibeler en creatiever uitvoeren. We willen in kunnen spelen op nieuwe eisen en verwachtingen uit de omgeving. Om dit te realiseren hebben we binnen kwaliteitszorg de volgende doelen voor ogen:

- Zicht krijgen en houden op de kwaliteit van alles wat er in onze schoolorganisatie gebeurt, waarom dat gebeurt, waarmee dat gebeurt, hoe dat gebeurt, door wie en wanneer dat gebeurt.
- De al aanwezige kwaliteit willen we behouden (borgen)
- Kwaliteit die nog niet naar behoren is, willen we verbeteren.

Voor ons heeft kwaliteitszorg vijf essentiële kenmerken, namelijk:

- De kwaliteitszorg dient systematisch en planmatig te geschieden
- Kwaliteitszorg is een voortdurend proces, het is nooit af.
- Kwaliteitszorg is altijd gericht op verbetering (effectiever, creatiever...) en borging.
- Bij kwaliteitszorg is voortdurend sprake van reflectie
- Kwaliteitszorg richt zich met name op werkprocessen en procedures in de school

Het motto binnen onze kwaliteitszorg is: Zeggen wat we doen en doen wat we zeggen.

Hoofdstuk 5: De kwaliteitscyclus

Binnen ons kwaliteitsbeleid willen we in principe permanent gebruik maken van een kwaliteitscyclus, een kwaliteitskringloop, ook wel de PDCA-cyclus (plan – do – check – act) genoemd. Het gaat namelijk niet alleen om een eindresultaat, het eindproduct, maar ook om de processen die leiden tot dat resultaat. In wezen gaat het bij integrale kwaliteitszorg veel meer om de kwaliteit van het proces dan om de kwaliteit van het product. Een product kan het

resultaat van een enkeling zijn. In scholen wordt kwaliteit geleverd door een team, waar iedereen deel van het geheel is. Iedereen is daardoor medeverantwoordelijk, is een schakel in de procesketen en neemt deel aan een gezamenlijk leerproces. Samen groeien we als lerende organisatie naar kwaliteitsverbetering.

Binnen de kwaliteitscyclus zijn vier proces stappen te onderscheiden:

- Kwaliteit bepalen
- Kwaliteit verbeteren
- Kwaliteit bewaken
- Kwaliteit borgen

We lichten deze vier fases nog wat nader toe.

Kwaliteit bepalen

Bij het bepalen van de kwaliteit proberen we in principe tekortkomingen binnen onze kwaliteiten op te sporen. Daarbij maken we gebruik van een aantal onderzoeksmiddelen en kwaliteitsregistraties zoals de oudertevredenheidsenquête de leerlingenenquête, gegevens uit de leerlingenzorg, de opbrengsten, toetsresultaten, gegevens van de Inspectie, gegevens vanuit het zorgplan, gegevens uit de RI&E, gegevens vanuit functionerings- en beoordelingsgesprekken, gegevens CITO toetsen, IEP Eindtoets, evaluaties van de vakvormingsgebieden waarbinnen de kerndoelen worden meegenomen, financiële instrumenten als jaarrekening en jaarverslag en ga zo maar door. Daarnaast kunnen ook factoren van buitenaf (ministerie, Inspectie, schoolomgeving, externe contacten of maatschappelijke ontwikkelingen) ons noodzaken om de kwaliteit op een bepaald aspect te bepalen.

Kwaliteit verbeteren

Bij het verbeteren van de kwaliteit kunnen alle acties worden genoemd, die we ondernemen om op een doeltreffende en doelmatige manier de gewenste kwaliteit te realiseren. Hiertoe horen onder andere het bepalen van de veranderingsstrategie, het opstellen van stappenplannen, zo mogelijk met tijdspad, het vastleggen van de organisatie en communicatie en de concrete uitvoering van het verbeteringstraject. Deze concretisering is zoveel mogelijk terug te vinden in het jaarlijkse ondernemingsplan en in de andere jaarplannen op de diverse beleidsterreinen.

Kwaliteit bewaken

Bij het bewaken van de kwaliteit moet men denken aan activiteiten die gericht zijn op het toezien, nalopen en controleren of onze school daadwerkelijk op koers is, richting de gewenste kwaliteit, welke zichtbaar is gemaakt in de SMART-doelen bij de kwaliteitsbepaling en de inhouden van de verbeterings- en ontwikkelingstrajecten. Dus ook 'gaande de rit' worden gegevens verzameld en beoordeeld. Geschikte instrumenten hiertoe zijn tussentijdse evaluaties en eindevaluaties.

Kwaliteit borgen

Het borgen van de kwaliteit geschiedt door het registreren en documenteren van de doorlopen verbeteringstrajecten, vaak in de vorm van afspraken, procedures of (onderdelen van) beleidsplannen. Daarbij horen ook alle acties die er op gericht zijn de gewenste kwaliteit vast te houden, te consolideren, te verankeren en op peil te houden.

Hoofdstuk 6: Integrale kwaliteitszorg (de aspecten)

Prinses Amaliaschool wil werken aan integrale kwaliteitszorg. Dit wil zeggen dat de zorg zich niet beperkt tot alleen het onderwijskundige beleid. Het is ook gericht op secundaire processen zoals integraal personeelsbeleid, schoolklimaat, huisvesting, financieel beleid, communicatie, externe contacten en de organisatie, zowel op Bovenschools als op schoolniveau. Daartoe doorlopen we een stapsgewijze ontwikkeling richting een zo compleet mogelijke zorg voor kwaliteit. In die ontwikkeling zijn de fases min of meer herkenbaar. In de eerste fase draagt elke leerkracht voor zich de zorg voor kwaliteit binnen zijn of haar groep. In de volgende fase ontwikkelen de teamleden gezamenlijk kwaliteitszorg, welke gericht is op het werken in de groepen. Bijvoorbeeld met betrekking tot het oplossen van problemen in het onderwijsproces of de leerlingenzorg. We leren van en met elkaar. In de derde fase wordt de gezamenlijke zorg ook gericht op ondersteunende processen die van belang zijn voor de toekomst van onze school. Deze eerste drie stappen zijn nog voornamelijk intern gericht. In de volgende fase richten we onze kwaliteitszorg naar buiten, bijvoorbeeld binnen boven schoolse netwerken of samenwerkingsverbanden. Ook onze maatschappelijke omgeving kan hierin meespelen. De teamleden voelen zich samen met anderen (ouders, SBO, VO, LEA, WSNS-verband, jeugdzorg etc.) verantwoordelijk voor kwaliteitszorg. In de laatste fase is de zorg voor kwaliteit zowel intern als extern verankerd en geborgd, het is als het ware een integraal systeem van kwaliteitszorg geworden. De eerlijkheid gebiedt ons te zeggen dat dit laatste waarschijnlijk een moeilijk te bereiken ideaal is.

De rol van het schoolbestuur

Binnen de wet op het primair onderwijs krijgt het bevoegd gezag de opdracht om zorg te dragen voor de kwaliteit van het onderwijs. In het bestuursdeel van dit schoolplan heeft het bestuur de kaders en uitgangspunten aangegeven hoe zij dit op stichtingsniveau gestalte wil geven. De kwaliteitscyclus is hierbij van essentieel belang.

De rol van de Inspectie

In de wet op het onderwijstoezicht (WOT) is beschreven dat de Inspectie een nieuwe rol heeft. Een onderdeel daarvan is dat de Inspectie tot taak heeft de kwaliteit van het onderwijs te beoordelen en te bevorderen. De Inspectie hanteert daarbij een aantal kwaliteitsaspecten die verdeeld zijn in twee domeinen: Opbrengsten van het onderwijs en inrichting van het onderwijsleerproces. Deze aspecten zijn weer opgesplitst in een aantal indicatoren. Het verslag wat de Inspectie n.a.v. een schoolbezoek maakt, is voor ons een belangrijke bron van informatie. Deze gebruiken we als meetgegeven binnen ons systeem voor kwaliteitszorg. Zie ook de brochures van de Inspectie: “De kern van de zaak” en “Toezichtskader Primair Onderwijs”.

De rol van onze ouders

Binnen onze integrale benadering van kwaliteitszorg dichten we onze ouders een belangrijke rol toe. Als ‘consument’ bepalen zij op een aantal belangrijke aspecten of Prinses Amaliaschool in hun ogen kwaliteit levert. We laten ons kwaliteitsbeleid dan ook mede bepalen door de ouders, ook al is dat voor sommigen erg moeilijk vanwege taalproblemen en culturele gewoonten. Dat doen we op de volgende manieren:

- Het oudertevredenheidsonderzoek

Schoolplan Prinses Amaliaschool 2017 - 2021

De ouders van de kinderen krijgen om de twee jaar een vragenlijst in de vorm van een enquête waarin ze aan kunnen geven hoe ze de kwaliteit van onze organisatie op tal van aspecten waarderen.

- De schoolgids
Via de schoolgids informeren we de ouders over allerlei aspecten die samenhangen met ons kwaliteitsbeleid.
- De Nieuwsbrief / de website / Facebook
Via de Nieuwsbrief, de website en Facebook houden we de ouders niet alleen op de hoogte van de dagelijkse gang van zaken binnen onze schoolorganisatie. Hierin berichten we ouders ook over onze activiteiten en resultaten m.b.t. ons kwaliteitsbeleid.
- De klachtenregeling
In de schoolgids is een samenvatting van de wettelijke klachtenregeling en de interne procedure opgenomen. De volledige regeling is op aanvraag verkrijgbaar bij de schoolcontactpersonen of bij de schoolleiding
- De MR en de OR
In de MR en de OR participeren ouders die meedenken en adviezen geven met betrekking tot ons kwaliteitsbeleid. Beide houden de overige ouders op de hoogte van hun activiteiten via onze Nieuwsbrief.
- Overige
Er zijn nog tal van andere manieren en momenten waarop ouders hun mening over ons kwaliteitsbeleid kenbaar kunnen maken, bijvoorbeeld tijdens ouderavonden en in persoonlijke gesprekken met bestuur, MR, schoolleiding of leden van ons team.

De aspecten binnen kwaliteitszorg.

Bij het bepalen van de aspecten binnen ons systeem van kwaliteitszorg sluiten we zoveel mogelijk aan bij de beleidsonderdelen zoals we die ook aantreffen in de kaders van ons bestuur:

- Normatief terrein
- Personeelsbeleid en arbeidsvoorwaardelijk terrein
- Organisatorisch terrein
- Onderwijskundig terrein
- Financieel en materieel terrein en beheer

In opdracht van het bestuur en/of in samenspraak met het team wordt bepaald voor welke aspecten schriftelijke afspraken behoren te worden gemaakt, waar deze terug te vinden zijn en hoe en wanneer evaluatie plaats dient te vinden.

DEEL C: DE PLANNING

Hoofdstuk 7: Meerjarenplanning veranderingsonderwerpen

Op basis van de evaluatie ondernemingsplan 2016 – 2017 staan onderstaand de volgende acties voor het huidige en de komende 4 schooljaren gepland. Jaarlijks wordt deze planning, indien nodig, aangepast.

In het lopende ondernemingsplan vindt u een samenvatting van de geplande acties. In het volgende onderdeel staan onze andere beleidsvoornemens per schooljaar ingepland. De invulling voor het eerste schooljaar is het meest volledig ingepland. Hierin zijn dan ook alle onderdelen opgenomen die concreet worden uitgewerkt. De latere schooljaren zijn iets minder ‘gevuld’. We kunnen ons voorstellen dat bepaalde voornemens komend schooljaar niet gehaald worden. Of dat zich zaken aandienen waar we op dit moment nog niet aan gedacht hebben. We willen tenslotte in kunnen spelen op maatschappelijke of onderwijskundige ontwikkelingen. Om op deze onvoorziene omstandigheden adequaat te kunnen reageren, laten we dus graag wat ruimte over in het tweede en de daaropvolgende jaren.

Daarnaast vinden we het prettig om elk jaar vast te kunnen stellen of we onze voornemens en targets hebben gehaald. Het ondernemingsplan wordt op het eind van het schooljaar geëvalueerd. De voornemens en aspecten die dat jaar niet of niet voldoende in de aandacht zijn geweest kunnen dan samen met de onderdelen uit de meerjarenplanning en eventuele ‘nieuwe’ aspecten worden verwerkt in dat plan..

Zo hanteren we ook binnen de meerjarenplanning het cyclische proces. Op deze wijze verwachten we doeltreffender om te kunnen gaan met veranderingen.

En daar is het in een lerende organisatie toch om te doen.....

Onze beleidsvoornemens blad 1	Schooljaar	Schooljaar	Schooljaar	Schooljaar
Meerjarenoverzicht en planning	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Aspecten kwaliteitszorg: Normatief terrein				
Brede identiteit, nieuw beleid	*	*	*	*
Katholieke identiteit, nieuw beleid	*	*	*	*
Aspecten: Integraal personeelsbeleid en arbeidsvoorwaardelijk terrein				
IPB informatie en nieuw beleid	*	*	*	*
Functioneringsgesprekken	*	*	*	*
Beoordelingsgesprekken	*	*	*	*
Meerjaren ARBO-beleid evaluatie en procedure	*	*	*	*
ARBO jaarplan en jaarverslag	*	*	*	*
Ontruimingsplan evaluatie en procedure	*	*	*	*
Scholing	*	*	*	*
Taakverdeling	*	*	*	*
Formatieplan Prinses Amaliaschool	*	*	*	*
Aspecten: schoolorganisatie				
Brede school: verlengde schooldag	*	*	*	*

Schoolplan Prinses Amaliaschool 2017 - 2021

Schoolleiding (management)	*	*	*	*
Schoolplan	*			*
Schoolgids	*	*	*	*
De opbrengsten	*	*	*	*
Meerjarenoverzicht en planning blad 2	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Enquête ouders		*		*
Enquête leerlingen		*		*
Ondernemingsplan	*	*	*	*
Leerlingenadministratie	*	*	*	*
Overblijfregeling	*	*	*	*
Schoolregels en afspraken	*	*	*	*
Aspecten: Onderwijskundig terrein				
Schoolconcept, visie, missie	*	*	*	*
Onderwijskundige doelen	*	*	*	*
Pedagogische doelen	*	*	*	*
Kerdoelen	*	*	*	*
Evaluatie vak-/vormingsgebieden	*	*	*	*
Evaluatie CITO toetsen en IEP eindtoets	*	*	*	*
Voor- en vroegschoolse educatie	*	*	*	*
ICT jaarplan	*	*	*	*
Leerlingenzorg op individueel niveau	*	*	*	*
Werken met handelingsplannen	*	*	*	*
Leerlingenzorg op groepsniveau	*	*	*	*
Leerlingenzorg op schoolniveau	*	*	*	*
Leerlingenzorg op boven schools niveau	*	*	*	*
Zorgplan	*	*	*	*
Interne rapportage	*	*	*	*
Rapportage naar ouders	*	*	*	*
Onderwijskundige rapporten PO, SBO, VO	*	*	*	*
VAK- VORMINGSGBIEDEN				
Motorische ontwikkeling	*	*	*	*
Zintuiglijke ontwikkeling	*	*	*	*
Sociaal emotionele vorming	*	*	*	*
Meerjarenoverzicht en planning blad 3	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Piramide	*	*	*	*
Aanvankelijk lezen	*			
Begrijpend lezen	*			
Schrijfonderrwijs	*			
Engels	*			
Nederlandse taal	*			
Rekenen en Wiskunde				
Aardrijkskunde				*
Geschiedenis				*

Schoolplan Prinses Amaliaschool 2017 - 2021

Natuuronderwijs (+ techniek)				*
Verkeer (Toekenning BVL)	*	*	*	*
Levensbeschouwing				*
Culturele vorming	*	*	*	*
Bewegingsonderwijs	*	*	*	*
Huiswerkbeleid	*	*	*	*
Aspecten: Financieel en materieel terrein				
Meerjaren financieel beleid	*	*	*	*
Begroting	*	*	*	*
Meerjarenplan onderhoud	*	*	*	*

Hoofdstuk 8: Verantwoording aan belanghebbenden

Als school zijn wij verantwoording schuldig aan onszelf, de leerlingen en hun ouders, het bestuur, Bovenschools management, de collega-scholen en de Inspectie van het onderwijs als vertegenwoordiger van de maatschappij.

Aan onszelf, onze collega-scholen, het bestuur en het Bovenschools management verantwoorden wij ons door middel van dit schoolplan.

De leerlingen en ouders informeren wij over ons onderwijs en de gerealiseerde kwaliteit via de schoolgids, de nieuwsbrief, de website en Facebook.

Daarnaast worden de ouders en leerlingen uiteraard geïnformeerd over de uitkomsten van de tevredenheidsmetingen die onder deze groepen gehouden gaan worden. In deze rapportages wordt tevens opgenomen wat er met de uitkomsten in de komende jaren gedaan wordt.

De Inspectie wordt geïnformeerd via dit schoolplan en de stukken waarnaar in dit plan wordt verwezen.

Middels jaarrekening, Inspectieverslagen en enquêtes rapporteert de school formeel over het gevoerde beleid en de daarbij behorende kengetallen. Hierbij is van belang stil te staan bij: wat had ik me voorgenomen, wat was mijn doel en wat heb ik bereikt. Het geheel gebeurt in een jaarlijkse cyclus, zoals beschreven in het hoofdstuk kwaliteitszorg, waarlangs geëvalueerd wordt.

Deel D: Wettelijke Vereisten

Hoofdstuk 9: Wettelijke vereisten

Het Onderwijskundig beleid

9.1. Uitwerking wettelijke opdrachten:

Allereerst gaan we in dit hoofdstuk in op de doelstellingen en uitgangspunten van ons onderwijs en de wijze waarop we deze vorm geven binnen de groepen. Vervolgens gaan we in op de kerndoelen, het ononderbroken ontwikkelingsproces, zorg op maat en het schoolklimaat. Daarna vertalen we de doelen die in de wet omschreven zijn naar eigen opdrachten voor onze school.

Doelstellingen

Het onderwijs is zodanig ingericht dat er sprake is van een ononderbroken ontwikkelingsproces van leerlingen. Het onderwijs richt zich op de emotionele en de verstandelijke ontwikkeling, op het ontwikkelen van creativiteit en op het verwerven van de noodzakelijke kennis. Daarnaast richt het aanbod zich op het verwerven van sociale, culturele en lichamelijke vaardigheden. Al met al een breed onderwijsaanbod, waarbij wij de prioriteiten leggen bij de basisvaardigheden (taal, lezen, rekenen) en de sociaal emotionele vorming.

Ons onderwijs gaat er mede van uit dat de leerlingen opgroeien in een multiculturele samenleving, waarin mensen met respect voor elkaar kunnen leven. We willen met ons onderwijs bijdragen aan de ontwikkeling van de kinderen met aandacht voor de levensbeschouwelijke en maatschappelijke waarden en normen, zoals die leven in de Nederlandse samenleving en met onderkenning van die betekenis van de verscheidenheid van genoemde waarden. Als katholieke school doen we dat vanuit christelijk perspectief, waarbij we nadrukkelijk willen aangeven dat te doen met eerbiediging van ieders godsdienst of levensovertuiging.

Het onderwijs begeeft zich binnen de kaders zoals deze zijn aangegeven binnen de kerndoelen.

Passend onderwijs:

Adaptief of passend onderwijs.

Op Prinses Amaliaschool is de afgelopen jaren veel gesproken over en gewerkt aan allerlei vormen van adaptief onderwijs. Hierdoor heeft zich onze visie steeds verder ontwikkeld.

Als lerende organisatie is Prinses Amaliaschool steeds in ontwikkeling.

Bij adaptief onderwijs denken wij aan zorg op maat, een onderwijskundig middel dat wij inzetten om genuanceerd onderwijs te realiseren. Kinderen zijn niet gelijk, wel gelijkwaardig. Daarbij hebben we hoge verwachtingen t.a.v. competenties van de kinderen en gaan bij voorkeur uit van aanwezige talenten.

Het begrip adaptief onderwijs kan veelzijdig benaderd worden:

a. pedagogisch:

Kinderen moeten zich op Prinses Amaliaschool veilig en prettig voelen. Ons uitgangspunt daarbij zijn de drie basisbehoeften zoals beschreven door Stevens: relatie, competentie en autonomie.

b. onderwijskundig.

Kinderen zijn uniek en niet alleen verschillend in persoonlijkheid maar ook in capaciteiten, leertempo, leerstijl, belangstelling.

Onderwijskundig gezien betekent adaptief onderwijs dat de instructie, de leerstof en de leertijd wordt aangepast aan het kind.

c. Adaptief onderwijs is ook een hulpmiddel (een rode draad) om de school verder te ontwikkelen.

d. Adaptief onderwijs kan een leidraad zijn bij de organisatie van de differentiatie; het realiseren van onderwijs op maat. Hierbij denken we aan preventief, diagnostisch onderwijs; het ontwikkelen van oplossingsstrategieën, metacognitieve vaardigheden en coöperatief leren. Een gemeenschappelijk basisaanbod kan daarbij afgewisseld worden met instructie in heterogene of homogene subgroepen en individueel werken. Dat vraagt om variatie in onderwijskundige modellen.

e. Adaptief onderwijs als kind volgend onderwijs.

Adaptief onderwijs probeert aan te sluiten bij het actuele ontwikkelingsniveau van de kinderen. We proberen vanuit dit niveau het kind steeds een stapje boven het huidige functioneren uit te tillen (zone van de naaste ontwikkeling). “Het kind volgt niet in de eerste plaats ons onderwijs; ons onderwijs volgt het kind.”

Beleidsvoornemen

Nu is reeds merkbaar dat er leerlingen zijn die (veel) meer en leerlingen die (veel) minder aankunnen dan de reguliere stof van het leerjaar waarin ze zitten. De organisatie van het onderwijs in leerstofjaarklassen knelt. Samen met het team gaan we kijken naar een oplossing. Richting zal zijn groep doorbrekend werken en meer eigenaarschap bij leerlingen en ouders.

De groepen

Prinses Amaliaschool werkt met jaarklassen.

Het onderwijs wordt gegeven volgens het lesmodel Directe Instructie.

Het lesmodel Directe Instructie

1. Dagelijkse terugblik (activeren voorkennis)

- een samenvatting van de voorgaande stof om de leerlingen snel bij het nieuwe gedeelte van de stof te betrekken en ze ervoor te motiveren;
- bespreek het (huis)werk en sta nog even stil bij eventuele moeilijkheden of veel voorkomende fouten;
- haal de benodigde voorkennis op die nodig is voor het begrijpen van de nieuw aan te bieden leerstof.

2. Presentatie(doel, uitleg en controle)

- geef vooraf de lesdoelen en/of lesoverzicht en probeer de motivatie van de leerlingen op die manier positief te beïnvloeden;
- onderwijs in kleine stappen en laat die onmiddellijk volgen door inoefenen;

Schoolplan Prinses Amaliaschool 2017 - 2021

- geef veel voorbeelden / demonstraties / illustraties om de leerlingen zo veel mogelijk te laten begrijpen wat die doet, zodat die in staat is het geleerde in nieuwe situaties toe te passen;
- gebruik heldere taal (zeg: "vlinders en bijen" i.p.v. "niet alle insecten");
- ga na of de leerlingen de leerstof begrijpen door het stellen van productvragen (het antwoord is een reproductie van feiten) en procesvragen ('waarom' -vragen richten zich op een uitleg). Bedenk hierbij dat de antwoorden op productvragen niet altijd een goede indicatie zijn voor 'het begrijpen van de leerstof'.
- vermijd uitweidingen of niet ter zake doende afdwalingen;
- geef aan het einde van de presentatiefase een samenvatting van de hoofdzaken;

3. (In)oefenen (begeleide toepassing)

- laat de leerlingen onder nauwgezette begeleiding oefenen en geef voortdurend feedback (om de paar minuten) over hun antwoorden, waarbij het belangrijk is dat de leerlingen horen dat het goed gaat of horen waarom iets fout is;
- geef korte en duidelijke opdrachten die door alle leerlingen gemaakt kunnen worden en die direct aansluiten bij datgene wat is uitgelegd tijdens de presentatiefase;
- stel veel vragen (effectieve leerkrachten: 24 vragen per lesuur van 50 minuten);
- zorg dat alle leerlingen betrokken blijven en laat 28 leerlingen dus niet passief toekijken hoe 2 leerlingen de sommen op het bord maken;
- zorg voor hoge successcores (75 - 80% is prima; <50% werkt ontmoedigend; >80 % werkt verveling in de hand);
- ga zoveel mogelijk door met oefenen tot de leerlingen de stof onder de knie hebben;

4. Individuele verwerking (individuele of begeleide toepassing)

- zorg dat de leerlingen onmiddellijk beginnen en laat ze hun werktijd dus efficiënt gebruiken;
- zorg dat de inhoud gelijk is aan die van de voorafgaande lesfase (zie: 3);
- zorg voor een ononderbroken oefenfase. In 15 – 20 minuten kunnen leerlingen voldoende taken uitvoeren om een bepaalde bedrevenheid te bereiken;
- laat de leerlingen eventueel elkaar helpen;
- laat de leerlingen weten dat hun werk gecontroleerd wordt, zodat zij zelf hun eigen werk serieus nemen;
- kijk het werk van de leerlingen zo snel mogelijk na.

5. 1 - 4 Terugkoppeling (afsluiting)

- geef vaak en regelmatig feedback
- corrigeer fouten onmiddellijk
- geef vooral procesfeedback: waarom is iets goed of fout?
- geef veel aanmoediging.

6. Periodieke terugblik (afsluiting)

- bijvoorbeeld elke maandag of na elk afgerond leerstofonderdeel.

Rooster

Ons totale onderwijsaanbod bestaat uit minimaal 7520 klokuren (4000 in de bovenbouw en 3520 in de onderbouw. Hier bovenop komt jaarlijks een aantal ‘marge-uren’. De groepen 1 t/m 4 hebben een werkweek van 23,75 lesuren en de groepen 5 t/m 8 hebben een werkweek van 26 lesuren.

Alle groepen hebben gelijke begin- en eindtijden. Om de geplande leertijd ten volle te benutten laten we de kinderen al vijf minuten voor aanvang van de les naar binnen, zodat er geen taakgerichte onderwijstijd verloren gaat.

Vakanties, vrije dagen en studiedagen worden gepland binnen het landelijke en regionale kader. Binnen Boxtel worden deze afgestemd tussen PO en VO.

Binnen de lesroosters van alle groepen wordt rekening gehouden met voldoende werktijd voor de basisvaardigheden. Verder dient rekening te worden gehouden met de gymtijden. Voor zover mogelijk hebben de groepsleerkrachten een grote inbreng in de samenstelling van het lesrooster.

Kerdoelen

Binnen ons onderwijs nemen we de vernieuwde kerndoelen zoveel mogelijk op. Bij het aanschaffen van nieuwe methoden en materialen baseren we ons op de aanwijzingen van de methodemakers en gaan we ervan uit dat recent materiaal voldoet aan het ‘kerndoelen’-criterium.

Uitgangspunten

Vanuit onze christelijke visie op onderwijs en ontwikkeling formuleren we de volgende uitgangspunten:

1. We gaan met de kinderen om op basis van gelijkwaardigheid. Jongens en meisjes worden op een gelijke wijze behandeld. De samenwerking tussen jongens en meisjes wordt optimaal bevorderd.
2. We vinden dat we elk kind de mogelijkheden moeten bieden om op een creatieve wijze om te gaan met zijn eigen aanleg; het kind moet alle kans en ruimte krijgen om de eigen mogelijkheden en de beperkingen te onderkennen.
3. We vinden dat we kinderen veiligheid en duidelijkheid moeten bieden. De kinderen moeten alle ruimte krijgen in de groei naar zelfstandigheid en zelfredzaamheid.
4. We vinden dat we uit elk kind moeten halen wat er in zit, dat wil zeggen dat we rekening houden met verschillen tussen de leerlingen. Daarbij is het leer- en denkproces van groot belang.
5. Kinderen moeten kans krijgen om fouten te maken. Het maken van fouten kan een positieve invloed hebben op de totale ontwikkeling van kinderen.
6. De gevoelens van kinderen moeten altijd gerespecteerd worden. Kinderen moeten zich ook bewust zijn van de eigen gevoelens, van de gevoelens van groepsgenoten en volwassenen. Het is onze taak kinderen met hun gevoelens te leren omgaan in een sfeer van openheid en vertrouwen, met respect en waardering voor iedere medemens.
7. Kinderen moeten zelf verantwoordelijkheid leren dragen.

8. Kinderen moeten zich een kritische houding eigen maken en zij zullen zich een kritisch oordeel moeten kunnen vormen op basis van veelzijdige informatie. De kritische houding zal bijdragen aan een eigen wereld met eigen idealen.

Schoolklimaat

Veiligheid, geborgenheid en zelfstandigheid zijn belangrijke aandachtspunten voor onze school. Daarmee geven we aan dat onze school een prettige, leer- en werkomgeving moet zijn. Dat kan alleen maar zo zijn in een situatie waar de betrokkenen (kinderen, ouders en teamleden) respect kunnen opbrengen. Respect voor de ander maar ook voor jezelf. Daarbij komt tevens respect voor je omgeving (de natuur, je wijk, je leefwereld).

Om een dergelijke sfeervolle omgeving te bevorderen, worden jaarlijks projecten en een aantal activiteiten georganiseerd. Ook binnen het onderwijsprogramma benutten we momenten om met gezellige activiteiten bezig te kunnen zijn. We gaan ervan uit dat de teamleden in hun gedrag en handelen onze missie en onze gedragscode uitdragen en deze ook regelmatig in de groepen aan de orde laten komen. Wanneer het nodig is, kan de leerkracht teruggrijpen op onze schoolregels. De regels worden aan het begin van elk jaar samen met de kinderen vastgesteld. Bij de jongere groepen gebeurt dat tijdens de kringgesprekken. In principe gaan we uit van een positieve benadering.

Tot slot willen we ook op deze plek de rol van de ouders nog eens benadrukken. Omdat we ons samen met de ouders verantwoordelijk vinden voor het welzijn van onze kinderen, streven we naar een optimale relatie met de ouders. Zij zijn onze opvoedingscompagnons. We gaan er dan ook van uit dat zij het eens zijn met deze basisgegevens van de school. Uiteraard gelden deze regels ook voor de ouders m.b.t. onze school.

9.2. Uitwerking eigen opdrachten

Het basisonderwijs, bestemd voor kinderen van 4 tot 12 jaar, is volgens de wettekst verplicht zich te richten op:

- de emotionele ontwikkeling
- de verstandelijke ontwikkeling
- het ontwikkelen van de creativiteit
- het verwerven van noodzakelijke kennis
- het verwerven van sociale vaardigheden
- het verwerven van culturele vaardigheden
- het verwerven van lichamelijke vaardigheden.

We proberen deze plichten op de volgende wijze vorm te geven:

Sociaal-emotionele ontwikkeling

In de Wet op het Primair Onderwijs wordt o.a. gesproken over de emotionele ontwikkeling en het verwerven van sociale vaardigheden. Daarom besteden we in dit hoofdstuk hieraan extra aandacht. Wij kiezen voor de term **sociaal-emotionele ontwikkeling**. Onder sociaal-emotionele ontwikkeling wordt verstaan, dat de kinderen leren omgaan met elkaar en de anderen.

Aspecten van sociaal-emotionele ontwikkeling:

- het samenwerken, het samen spelen, het samen kunnen delen, hulpvaardig zijn

- respect hebben voor elkaars mening en inbreng
- elkaar de ruimte geven om zelf ontdekkend bezig te zijn
- het kunnen oplossen van conflictsituaties
- het kunnen inleven in gevoelssituaties
- anderen accepteren en respecteren in hun anders zijn
- een gevoel van saamhorigheid.

De verstandelijke ontwikkeling.

De school tracht vaardigheden als kritisch vermogen, zelfredzaamheid, solidariteit te stimuleren. Kennis is deels resultaat van eigen ervaringen, deels overgedragen.

Door het aanbieden van kennis worden de leerlingen voorbereid op de (steeds) veranderende maatschappij. De school begeleidt de leerprocessen van de kinderen en geeft er vorm aan.

Het ontwikkelen van de creativiteit.

Creativiteit is niet alleen aangeboren, het kan ook ontwikkeld en aangeleerd worden.

Het ontwikkelen van de creativiteit omvat, in ieder geval, alle vak/vormingsgebieden.

Aspecten verbonden met de ontwikkeling van de creativiteit zijn onder meer het ontwikkelen van de creativiteit in ruimere zin:

- zelf ontdekkend bezig zijn
- komen met eigen oplossingen
- verschillende oplossingen vinden voor één probleem
- experimenteren
- het toepassen van kennis en vaardigheden in uiteenlopende situaties
- het ontwikkelen van creativiteit in de zin van de expressievakken.

Het verwerven van de noodzakelijke kennis.

In de huidige maatschappij veroudert kennis snel. Dit betekent voor de school, dat zij voor de basisleerstof moet uitgaan van de school van nu, mogelijk zelfs die van morgen. De kennis van de leerlingen moet functioneren in de samenleving van morgen.

Het verwerven van culturele vaardigheden.

Onder culturele vaardigheden wordt verstaan: luisteren, spreken, schrijven, rekenen, gezond gedrag en sociale redzaamheid.

Daarnaast vinden wij het van belang, dat leerlingen:

- zich oriënteren op de maatschappij
- leren omgaan met anderen (respect kunnen opbrengen voor andermans ideeën, meningen, overtuigingen, levenswijzen, culturen).

Het verwerven van lichamelijke vaardigheden.

Het verwerven van lichamelijke vaardigheden is niet alleen doel op zich, het draagt ook in sterke mate bij aan de verstandelijke en sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen.

Multicultureel onderwijs

De schoolbevolking kent leerlingen uit allerlei culturen. De school beschouwt dat als een bron van mogelijkheden. Het onderwijs wordt er mede door bepaald: de multiculturele achtergrond van onze leerlingen moet ook een plaats krijgen binnen het onderwijs. Door de inbreng van de

(allochtone) leerlingen in de gesprekken komen al veel multiculturele aspecten ons onderwijs binnen.

De groepsleerkrachten geven aandacht aan een scala van onderwerpen en proberen die vanuit verschillende invalshoeken te bekijken.

Bij de keuze van onze methodes wordt ook gelet op de aandacht die besteed wordt aan multiculturele aspecten. Bij de meest recent aangeschafte methodes zijn wij er in geslaagd methodes te kiezen die ook gericht waren op facetten uit het multicultureel onderwijs.

De onderwijsinhouden, vak- en vormingsgebieden

Voor we overgaan tot het beschrijven van de vak-/vormingsgebieden, willen we eerst aandacht besteden aan de ordening van de inhoud van het onderwijs. Hierbij geven we aan hoe wij de verschillende inhouden benoemen en hoe we deze in het weekplan (lesrooster) opnemen.

De ordening hiervan is als volgt:

Ordening van de onderwijsinhoud:

Zintuiglijke en lichamelijke oefening (werken met ontwikkelingsmateriaal)

Nederlandse taal:

- Spreken/luisteren/stellen/taalbeschouwing
- Spelling
- Woordenschat

Schrijven

Begrijpend lezen en studerend lezen

Lezen:

- Aanvankelijk lezen
- Voortgezet technisch lezen

Engels

Rekenen -wiskunde

Aardrijkskunde

Geschiedenis

Natuur en Techniek

Sociale redzaamheid

Lichamelijke opvoeding

Tekenen

Handvaardigheid

Muziek

Dans/Drama

Levensbeschouwing

Sociaal Emotionele Vorming

Bij de beschrijving van de vak/vormingsgebieden willen we steeds uitgaan van de volgende aandachtspunten:

- de doelen van
- de methoden/materialen
- de beleidsvoornemens

Met betrekking tot de doelen nog het volgende. De makers van de moderne methoden die we hanteren, beschrijven in de handleiding de doelen (en tussendoelen) van hun product. Op deze plaats in het schoolplan willen we die niet herhalen. We zullen daarom op de meeste plaatsen volstaan met een korte weergave hiervan.

Kerdoelen

Een van de criteria bij het opstellen van dit schoolplan onderdeel is het hanteren van de vernieuwde kerndoelen. We hebben bij de aanschaf van onze methoden dan ook erop gelet dat de methoden voldoen aan deze kerndoelen.

ICT

Voor onze beleidsvoornemens op het gebied van ICT verwijzen wij graag naar het ICT Beleidsplan van de Stichting.

De Onderwijsinhouden/Vak- en vormingsgebieden

1.Zintuiglijke en lichamelijke vorming:

Een goede houding en goede bewegingsvorm zijn een basisvoorwaarde voor de verdere ontwikkeling van de leerlingen. De (senso)motoriek vormt het begin van alle ontwikkeling. Daarom krijgt dit ontwikkelingsgebied ruime aandacht binnen de school. Hieronder vallen o.a. de grove en fijne motorische ontwikkeling, een goede lichaamsbeheersing, een ontwikkeling van een goed en leesbaar handschrift, het leren samenspelen, en de ontwikkeling van de beweging van een kind. Hier beschrijven we het werken met ontwikkelingsmaterialen voor kinderen van 4 – 12 jaar.

Bij het werken met ontwikkelingsmaterialen gaat het in hoofdzaak om:

- zelfstandig opdrachten kunnen uitvoeren
- kritisch leren waarnemen en vergelijken
- geconcentreerd kunnen luisteren
- een goede oog –handcoördinatie
- ontwikkeling van de ruimtelijke oriëntatie (lichaamsbesef / lichaamsbeeld
- ruimtelijke posities / ruimtelijk inzicht
- ontwikkeling van oriëntatie in het platte vlak
- kunnen ordenen, sorteren, combineren en classificeren
- inzicht hebben in hoeveelheid en rangorde
- abstract kunnen denken
- belangstelling voor schriftelijke informatie
- kleuren en vormen benoemen

Materialen en methodes:

Basislessen bewegingsonderwijs en Speelkriebels voor kleuters.

Constructiematerialen – bouwmaterialen – creatieve materialen – ontwikkelingsmaterialen t.b.v. de verstandelijke ontwikkeling; methoden en materialen m.b.t. voorbereidend lezen, rekenen en taal.

Beleidsvoornemens.

De komende jaren worden de aanwezige materialen verder geactualiseerd en gaan we meer aandacht besteden aan ruimtelijke oriëntatie, motorisch onderzoek en motorische remedial

teaching. In het naschools programma van de Brede School Selissenwal geven we extra bewegingsmogelijkheden voor onze kinderen, omdat we bij veel kinderen motorische achterstand constateren.

2 Nederlandse taal

Algemene doelstelling van het Aanvankelijk lezen/ taal

We willen op onze school werken vanuit passend onderwijs. Dit betekent dat we willen aansluiten bij de ontwikkeling van het kind en omgaan met verschillen hierin. De doorgaande lijn voor taal/lezen wordt van groep 3 t/m 8 zichtbaar aan de hand van onze taal/leesmethodes. Door het op een goede manier om leren gaan met het Nederlands willen we dat alle leerlingen van onze school zodanige basis -vaardigheden bereiken, dat ze in het voortgezet onderwijs zo min mogelijk belemmering ondervinden. Taal beschouwen we als de sleutel tot schoolsucces.

Algemene doelstelling Nederlandse taal

Het onderwijs in de Nederlandse taal is erop gericht dat de leerlingen vaardigheden ontwikkelen, waarmee ze onze taal doelmatig kunnen gebruiken in situaties die zich in het dagelijks leven voordoen. We vinden het daarom noodzakelijk dat kinderen inzicht en kennis verwerven omtrent betekenis, gebruik en vorm van de taal. Dat blijkt uit ons taalaanbod, de ruimte die we de kinderen bieden om taal te gebruiken en de feedback daarop. Kinderen moeten plezier krijgen in het gebruik van onze taal. Zij moeten tevens taaluitingen kunnen beschouwen. We onderscheiden vier domeinen:

- a. Spreekvaardigheid en luistervaardigheid
- b. Leesvaardigheid
- c. * Schriftelijke taalvaardigheid/schrijfvaardigheid
* Technische Schrijfvaardigheid
- d. Taalbeschouwing, taalbouw en taalgebruik

Methode(n)/aanbod

Groepen 1 en 2:

Er wordt in groep 1 en 2 gebruik gemaakt van de methode “Piramide”.

Piramide stimuleert jonge kinderen op een speelse manier in hun ontwikkeling. Door een slimme combinatie van activiteiten krijgen ze in een veilige omgeving grip op de wereld. Zo biedt Piramide elk kind de kans om zich optimaal te ontwikkelen.

De methode is geschikt voor alle kinderen van nul tot zeven jaar.

Piramide is een educatieve totaal methode van Cito. Voor de methode zijn materialen ontwikkeld die alle speelzalen, kinderdagverblijven en basisscholen kunnen gebruiken.

Uit onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek van de Universiteit van Amsterdam, de Universiteit van Groningen en het SCO-Kohnstamminstituut is bewezen dat de Piramide methode effectief is. De Piramide methode richt zich op acht ontwikkelingsgebieden.

1 Persoonlijkheidsontwikkeling

Zelfredzaamheid, zelfvertrouwen, zelfstandigheid, zelfcontrole en doorzettingsvermogen. Piramide legt de basis. Zo groeien kinderen op tot zelfstandige individuen.

2 Sociaal-emotionele ontwikkeling

Leren omgaan met zowel de eigen gevoelens als die van anderen. Piramide stimuleert een sociale en emotioneel ontwikkelde persoonlijkheid.

3 Ontwikkeling van de waarneming

Voelen, proeven, ruiken, zien en horen. Piramide stimuleert kinderen al hun zintuigen te gebruiken. Een belangrijke voorwaarde om de wereld te ontdekken.

4 Taalontwikkeling en ontwikkeling van lezen en schrijven

Communiceren met kinderen én volwassenen, de woordenschat uitbreiden, interactief voorlezen. Piramide nodigt kinderen uit om te praten en bereidt ze voor op het leren lezen en schrijven. De taallijn VVE is in de Piramide methode verwerkt.

5 Denkontwikkeling en ontwikkeling van rekenen

Ordenen van kleuren en vormen, classificeren, seriëren, maar ook omgaan met getallen, tellen en vergelijken. Piramide bereidt de kinderen voor op het leren rekenen.

6 Oriëntatie op ruimte en tijd en wereldverkenning

Benoemen van lichaamsdelen, de kamers in een huis, de buurt of op reis gaan. Met de thema's van Piramide exploreren kinderen de wereld om hen heen. Ook krijgen ze besef van volgorden waarin gebeurtenissen plaatsvinden.

7 Motorische ontwikkeling

Grote en kleine motorische vaardigheden. Piramide laat kinderen springen, mikken en dansen, maar ook omgaan met stiften, potloden, schaar en bereidt kinderen tevens voor op het schrijven van letters en cijfers.

8 Kunstzinnige ontwikkeling

Muzikale en beeldende ontwikkeling. Piramide stimuleert de creativiteit door samen muziek te maken en te beleven en door te dansen. De kinderen werken aan hun beeldende ontwikkeling door op een creatieve manier thema's als kleur, vorm, licht en ruimte bezig te zijn. Technisch leren ze diverse materialen hanteren, zoals klei, verf, papier of textiel, tot en met kleur, vorm, licht en ruimte.

Deze ontwikkelingsgebieden vormen de inhoud van het spel (de speel leeromgeving) en van de projectthema's. Alle ontwikkelingsgebieden komen evenwichtig en in samenhang aan bod. Kinderen breiden bijvoorbeeld hun woordenschat uit en ze leren tellen, maar ze leren ook om prettig om te gaan met elkaar en plezier te hebben in het spel.

Speel leeromgeving

De basis voor een effectief speel- en leerproces is een uitdagende speel leeromgeving. Zo geeft de methode Piramide suggesties voor een ontdekhoek, huishoek, bouwhoek, taalhoek en een kunsthoek. Leerkrachten en leidsters krijgen handige tips om deze speel leeromgeving op helder gestructureerde wijze in te richten. Aantrekkelijke materialen maken kinderen enthousiast om te spelen of leren. Jonge kinderen verkennen zo de wereld. Een rijke speel leeromgeving stimuleert hen om zelf initiatieven te nemen en keuzes te maken. Een belangrijke voorwaarde om te leren.

Spelen

Kinderen spelen graag. Door spelen ontdekken ze hun creativiteit, leren ze hun emoties te verwerken en kennis op te nemen-

Spel staat centraal

Piramide kent vrij spel en gericht spel. Bij het vrije spel ligt het initiatief bij het kind dat zelf kiest waarmee het wil spelen. Zijn de kinderen met een project bezig, dan spelen ze gericht spel.

De leerkracht verandert hoeken en plaatsen in het kader van het projectthema en geeft kinderen zo iedere keer nieuwe impulsen om te gaan spelen.

Spelprogramma

Bij het Spelprogramma van Piramide, draait het om het initiatief van het kind. Toch heeft ook de leerkracht een belangrijke taak door de kinderen te observeren en waar nodig een nieuwe impuls aan het spel te geven. In het Spelprogramma, beschreven in de projectboeken, staan leuke suggesties om het spel van de kinderen in de hoeken op gang te brengen.

Spelsoorten

De Piramide methode kent vijf soorten spel, die uitgewerkt worden per leeftijdsgroep:

- 1 Spel met materiaal
- 2 Motorisch- of bewegingsspel
- 3 Doen-alsof-spel
- 4 Belevings- en verwerkingsspel
- 5 Regelspel.

Zelfstandig leren

Kinderen zijn nieuwsgierig en willen zelf de wereld ontdekken: ze willen nieuwe dingen leren. In de Piramide methode is volop ruimte voor zelfstandig leren. Kinderen krijgen een rijke leeromgeving aangereikt, waarin ze eigen initiatieven kunnen ontplooiën. Tijdens de projecten wordt bijvoorbeeld een aantal hoeken aangepast aan het thema. Piramide motiveert de kinderen en prikkelt hun nieuwsgierigheid.

Projecten

Piramide is opgebouwd rond projecten. Een Piramide project is een geheel van activiteiten waarin één ontwikkelingsgebied centraal staat en de andere ontwikkelingsgebieden ondersteunend werken. Elk project duurt twee tot drie weken. De activiteiten worden uitgevoerd in vier fasen: oriënteren, demonstreren, verbreden en verdiepen. In ieder leerjaar komen dezelfde onderwerpen aan bod, maar steeds op een hoger niveau. De onderwerpen van de projecten zijn heel verschillend, maar ze hebben één ding gemeen: ze zijn afkomstig uit de wereld van kinderen. In de projecten zitten allerlei activiteiten, toepassingen, ideeën, spelletjes, liedjes en natuurlijk een veelheid aan verwerkingsmogelijkheden. De basis van ieder project is een netwerk van begrippen. Deze begrippen worden voor het eerst gebruikt bij het Spelprogramma. Bij het Groepsprogramma en bij het Tutorprogramma worden de begrippen gebruikt in de activiteiten en in de woordenschatuitbreiding. De basisbegrippen kunnen aan het eind getoetst worden. Wordt gedurende een jaar alle projecten van een groep uitgevoerd, dan is er een leerlijn gevolgd waarin alle belangrijke ontwikkelingsgebieden aan bod komen. Gebeurt dat over een periode van meerdere jaren, dan is er sprake van een totale doorlopende leerlijn.

Drie programma's

Een Piramide project bestaat uit een mix van drie programma's:

1 Spelprogramma

Bij het Spelprogramma staat het initiatief van het kind voorop. De leerkracht observeert of het kind voldoende initiatief neemt, hoe betrokken het is bij zijn spel en wat zijn spelniveau is. Voor elk project worden de hoeken van het lokaal in de sfeer van het nieuwe thema gebracht.

2 Groepsprogramma

Het Groepsprogramma is de kern van ieder project. Vanuit het initiatief van de leerkracht onderzoeken de kinderen een bepaald thema. Daarnaast voeren ze een aantal cursorische activiteiten uit. De Groepsexploratie bestaat uit vier stappen: Oriënteren, Demonstreren, Verbreden en Verdiepen.

Met behulp van deze stappen onderzoekt de leerkracht samen met de kinderen 'stapsgewijs' een onderwerp.

3 Tutorprogramma

Tutoring is individuele hulp in de groep aan kinderen die extra stimulering nodig hebben. De tutoring van iedere stap gaat vooraf aan de Groepsexploratie. Het tutorprogramma heeft in hoofdlijnen dezelfde opbouw als het Groepsprogramma. Kinderen die aan het eind van het project de basisbegrippen nog niet kennen, krijgen remediërende tutoring.

Ouderprogramma

Piramide richt zich niet alleen op vaardigheden die op school geleerd worden, maar op de totale ontwikkeling van een kind. De betrokkenheid van ouders is daarom heel belangrijk. Elke dag begint met de spelinloop: het moment waarop de ouders hun kinderen brengen. De leerkracht laat ouders met hun kind in de groep werken en geeft ze bij ieder project werkjes mee om thuis met hun kinderen te doen.

Evaluatie

Hoe ontwikkelen de kinderen zich? Wat hebben ze nodig? Om dergelijke vragen goed te beantwoorden, evalueert u de ontwikkeling van de kinderen. U let op hun gedrag en resultaten.

Bij Piramide kennen we drie soorten kind evaluaties:

- Dagelijkse evaluatie
- Halfjaarlijkse evaluatie
- Diagnostische evaluatie

Dagelijkse evaluatie

Dagelijks observeert de leerkracht de kinderen in de groep. Hoe rijk is hun spel? Hoe zelfstandig leren zij?

Wat is het ontwikkelingsniveau van het kind? De leerkracht registreert welke activiteiten het kind heeft uitgevoerd. Bij de groepsactiviteiten wordt op de betrokkenheid van de kinderen gelet en of ze actief leren. Om zicht te houden op wat de kinderen gemaakt hebben, wordt een portfolio gebruikt.

Halfjaarlijkse evaluatie

Elk halfjaar evalueert de leerkracht de ontwikkeling van alle kinderen met behulp van observatielijsten en enkele toetsen. Hebben de kinderen voldoende geleerd? Moet het programma voor het komende halfjaar bijgesteld worden? Komen er kinderen in aanmerking voor het tutorprogramma? We gebruiken het programma Kijk voor de observaties van kleuters voor de sociaal-emotionele ontwikkeling, motoriek en spelwerkgedrag. Voor groep 1 en 2 gebruiken wij de methode onafhankelijke toetsen van het Leerling- en onderwijs-volgsysteem.

Diagnostische evaluatie

Als het vermoeden bestaat dat een kind problemen heeft of is er misschien sprake van een achterstand? Dan gebruiken we de Observatie- en Hulpprogramma's. Hiermee stellen we eenvoudig vast waar de problemen zich voordoen. Zo kunnen we tijdig gerichte hulp bieden.

Groep 3:

Veilig Leren lezen

Groep 4 t/m 8:

Taal Actief

- taal
- spelling
- woordenschat

3. Spreken

Doelstelling:

Het onderwijs is erop gericht de spreekvaardigheid van de leerlingen te vergroten. De spreekvaardigheid moet kunnen worden toegepast in diverse gespreksvormen.

Methode:

Omdat het talig worden en blijven van onze kinderen in onze visie beschreven staat, wordt er niet alleen tijdens de taallessen aandacht aan besteed, maar komt dit in alle vak en vormingsgebieden ter sprake.

Kinderen worden door middel van praatplaten en prentenboeken uitgedaagd de taal te gebruiken. In groep 3 zijn er veel momenten in de aanvankelijk leesmethode Veilig leren lezen nieuwe versie waarop extra aandacht is voor spreken.

Groep 4 t/m 8 werkt met het onderdeel Woordenschat uit de methode Taal Actief. De lessen spreken zijn ingebed in de taallessen volgens de methode.

Luisteren:

Doelstelling:

Het onderwijs is erop gericht de luistervaardigheid van de leerlingen in verschillende en gevarieerde situaties te vergroten.

Methode / aanbod

Ook dit is een onderdeel van het talig maken van de leerlingen. Het is dus niet alleen terug te vinden binnen taal maar in alle vak en vormingsgebieden.

We gebruiken de taalmethode: Taal Actief. En de woordenschat vergrotende methode Piramide.

Het domein “ Luisteren” komt overeen met de kerndoelen. Er worden ook gericht luisteroefeningen gegeven.

Stellen:

Doelstelling:

De leerlingen moeten stelopdrachten met verschillende doelstellingen kunnen maken.

De leerlingen moeten oog hebben voor de diverse waarden van al of niet door henzelf geschreven teksten.

Methode / aanbod

In groep 3 is het stellen in de methode Veilig leren lezen ingebed.

In de andere groepen wordt de methode Taal Actief gebruikt. Het domein “ Stellen” voldoet aan de kerndoelen.

Taalbeschouwing:

Algemene doelstelling:

Het onderwijs is erop gericht dat de leerlingen:

- inzicht krijgen in de structuur van de taal
- de woordenschat vergroten

- nieuwe begrippen leren
- de onderlinge relaties leren kennen
- invloeden en kenmerken kunnen herkennen die in een communicatieve situatie een rol spelen

Methode / aanbod:

We gebruiken de methode Taal Actief

4. Spelling.

Het hoofddoel van de leergang Spelling is

De leerlingen moeten de spelling van de Nederlandse taal goed en foutloos kunnen hanteren.

Methode / aanbod

De methode Taal Actief biedt voor de spelling een aparte leergang en voldoet aan de kerndoelen.

5. Schrijven:

Algemene doelstelling:

We streven ernaar dat de kinderen zich een handschrift eigen maken, dat voldoende duidelijk is en goed leesbaar is. Houding, het inoefenen van een bewegingsplan en de schrijfvoorwaarden komen goed aan bod. We werken aan de doelen zoals beschreven in de handleiding.

Methode / aanbod:

We gebruiken de methode: Schrijven in de basisschool in de groepen 3 t/m 8. Diagnostische toetsen zijn voorhanden.

In de groepen 1 en 2 wordt aandacht besteed aan de ontwikkeling van de fijne motoriek, van de grove naar de steeds fijnere bewegingen.

De bewegingspatronen worden op een speelse wijze geoefend, geïntegreerd met muzikale vorming, taal expressie en bewegingsexpressie. Het voorbereidend schrijven levert een bijdrage aan de ontwikkeling van de oog –arm – hand - en vingercoördinatie.

Vanaf groep 3 tot en met groep 8 wordt de methode gebruikt. Er zijn schriftjes voor linkshandige kinderen en deze worden ook ingezet. De voorloper van “Schrijven in de basisschool” voor groep 2 wordt niet structureel methodisch gebruikt.

Beleidsvoornemens:

De schrijfdidactiek gaan we samen in het team evalueren en afstemmen ter voorkoming van verkeerde schrijfgewoonten. Over de schrijfmethode zijn we niet tevreden. Het team gaat zich in het schooljaar 2017 - 2018 oriënteren op een nieuwe methode.

6. Lezen:

Begrijpend lezen/studerend lezen

Algemeen Doel:

De leerlingen moeten worden toegerust met inzichten en vaardigheden op het gebied van communicatie en denken, die noodzakelijk zijn om informatie uit teksten effectief te kunnen opzoeken, verwerken en toepassen.

Methode / aanbod

We gebruiken de methode Goed gelezen begrijpend en studerend lezen.

Technisch lezen:

Algemene Doelstelling:

De leerlingen moeten zich een goede technische leesvaardigheid eigen maken. Eind groep 6 lezen zoveel mogelijk kinderen op het hoogste Avi-niveau.

Methode / aanbod :

Estafette voor groepen 4 t/m 8.

Leesbeleving

Doelen:

Boekpromotie is gericht op de versterking van het leesplezier. De leerlingen moeten op de hoogte zijn van verschillende jeugdboeken en verschillende genres.

Methode:

In de methode Estafette wordt hieraan specifiek aandacht besteed.

In elk leerjaar is een kast vrij leesboeken. Hier mag een boek uitgekozen worden waaruit gelezen wordt. Dit kan in vrij leestijd of thuis.

Ook brengen de groepen 1-2 en 3 jaarlijks een bezoek aan de bibliotheek.

Door middel van projecten als: "De Rode Draad", Boekenweek, voorleeswedstrijd en showcollectie uit de openbare bibliotheek, proberen we het lezen te bevorderen.

Uiteraard staat onze schoolbibliotheek voor ons leerlingen met een uitgebreid assortiment ter beschikking.

7. Engelse taal

Algemene Doelstelling

In de lessen Engels op Prinses Amaliaschool proberen wij de kinderen een positieve houding bij te brengen t.a.v. het leren van een vreemde taal, in dit geval het Engels. Wij willen de leerlingen leren zich te uiten in het Engels en een eenvoudig gesprek te voeren.

Methode / aanbod

De methode die we gebruiken om deze doelstelling te verwezenlijken is de methode Hello World. In deze methode wordt veel aandacht besteed aan het spreken en luisteren.

De leerlingen van groep 7 en 8 krijgen in principe een maal per week drie kwartier Engels. De methode wordt gevolgd, maar er is voor de leerkrachten ruimte de lessen uit te breiden met eigen liedjes of een video programma Engels voor deze doelgroep.

Het domein Engels voldoet aan de kerndoelen. De leerkrachten van groep 7 en 8 praten tijdens de Engelse lessen alleen maar Engels met de leerlingen.

Beleidsvoornemens:

In het schooljaar 2017 - 2018 oriënteren we ons op een nieuwe methode waarbij we ons ook de vraag stellen vanaf welke groep we les gaan geven in de Engelse taal.

8. Rekenen en wiskunde:

Algemene doelstelling:

De leerlingen moeten in staat zijn rekenkundige kennis, inzichten en vaardigheden zinvol toe passen in gevarieerde contexten. Leerlingen leren daarom praktische rekenproblemen in het dagelijks leven op te lossen. Dat proberen zij zelfstandig of in groepsverband. Daarbij moeten ze vlot en flexibel kunnen omgaan met geleerde procedures en strategieën.

Methode / aanbod:

We gebruiken de methode De wereld in getallen.

In de onderbouw worden korte instructielesjes aan jongste en/of oudste kleuters gegeven en werken de kinderen individueel met het ontwikkelingsmateriaal. In de onderbouwgroepen is het rekenonderwijs verweven in het gehele onderwijsaanbod. De leerkrachten van de kleuterbouwgroepen hebben in hun klassenmap een overzicht van alle ontwikkelingsmaterialen; op dit overzicht is aangegeven welke materialen specifiek gericht zijn op het aanleren van rekenvaardigheden. In de methode Piramide komt het rekenen aan bod.

Vanaf groep 3 t/m groep 8 gebruiken we de methode De wereld in getallen. Er zijn voor elk jaar twee leerlingenboekjes en verschillende werkschrift. Voor kinderen die wat meer aan kunnen zijn er pluswerkboeken. De methode heeft ook een minimum leerlijn.

De leerstof uit de methode De wereld in getallen is in modules bij elkaar gebracht. Zo kan elk kind binnen de methode een eigen leerlijn volgen op een of meerdere rekendomeinen.

Beleidsvoornemens:

In het schooljaar 2014-2015 hebben deze nieuwe methode aangeschaft.

9. Oriëntatie op mens en wereld:

We werken met 3 methodes op dit gebied:

- Meander (aardrijkskunde)
- Brandaan (geschiedenis)
- Naut (natuur en techniek)

Aardrijkskunde (inclusief topografie):

Algemene doelstellingen:

Kinderen dienen:

- noodzakelijke kennis, inzichten en vaardigheden te verwerven
- zich af te vragen: wat is hier en wat is daar, en waarom dan
- te leren nadenken over geografische verschijnselen
- vertrouwd raken met verschijnselen die betrekking hebben op de indeling en de inrichting van de ruimte
- te leren inzien dat het gebruik van de ruimte wordt bepaald door factoren als klimaat, cultuur, ideële ideeën.
- de leerlingen moeten een atlas/ topografische kaart kunnen hanteren
- de topografische kennis van de leerlingen moet zover reiken, dat zij bij andere

situaties die betrekking hebben op topografie geen problemen ondervinden.

Methode / aanbod:

We werken vanaf groep 5 met de methode: Meander.

De methode: Meander voldoet aan de kerndoelen voor het vakgebied

Voor de diverse jaarboeken en verwerkingsschriften verwijzen we naar de handleiding met uitgebreide informatie.

Beleidsvoornemens:

Deze methode is ingevoerd in oktober 2012.

Geschiedenis:

Algemene Doelstelling.

Bij het geschiedenisonderwijs oriënteren de kinderen zich op het verleden in relatie tot het heden..

Kinderen dienen:

- verschijnselen van nu te leren, te begrijpen en te verklaren vanuit het verleden.
- te beseffen, dat de samenleving voortdurend verandert en dat iedere verandering betrekkelijk is
- ervaringen op te doen en kennis te nemen van het tijdsverloop en de periodes
- maatschappijvormen te leren uit het verleden en het heden
- kennis te nemen van het ontstaan van onze democratie.
- te leren bewust en kritisch om te gaan met de democratie
- leren na te denken en vragen te stellen over historische verschijnselen

Methode / aanbod:

We werken vanaf groep 5 met de methode: Brandaan.

De methode: Brandaan voldoet aan de kerndoelen voor het vakgebied

Voor de diverse jaarboeken en verwerkingsschriften verwijzen we naar de handleiding met uitgebreide informatie.

Beleidsvoornemens:

Deze methode is ingevoerd in oktober 2012.

Natuur en techniek

Algemene doelstellingen

De doelen :

- het overdragen van inhouden van natuuronderwijs en techniek
- het aanbrengen van vaardigheden met betrekking tot natuuronderwijs en techniek;
- het ontwikkelen van een positieve attitude ten aanzien van de natuur in de breedste zin van het woord.

Processen in de levende en niet-levende natuur staan daarbij centraal. Bij de levende natuur gaat het om diversiteit, instandhouding en samenhang, bij de niet-levende natuur om energie en materie.

Van belang is dat de leerlingen:

- respect, waardering en belangstelling hebben voor mens, plant en dier
- zich kritisch bezighouden met milieuzaken
- de natuur zien “ in brede zin” als wezenlijk, onmisbaar onderdeel van het leven.

Methode / aanbod:

We werken vanaf groep 5 met de methode: Naut.

De methode: Naut voldoet aan de kerndoelen voor het vakgebied

Voor de diverse jaarboeken en verwerkingsschriften verwijzen we naar de handleiding met uitgebreide informatie.

Beleidsvoornemens:

Deze methode is ingevoerd in oktober 2012.

Samenleving:

Dit vakgebied heeft inbedding in alle vak- en vormingsgebieden.

Leerlingen verwerven belangstelling voor een aantal belangrijke aspecten in de samenleving en vergroten hun kennis daarover. Dit draagt bij aan de vorming van kritische personen van wie respectvol en maatschappelijk verantwoord gedrag wordt verondersteld.

Sociale redzaamheid

Algemene doelstelling

Onderwijs in bevordering van gezond en redzaam gedrag is erop gericht dat de leerlingen kennis, inzicht en vaardigheden verwerven ten aanzien van een gezond en redzaam gedragspatroon dat past bij hen zelf en bij de omgeving waarin ze opgroeien. Het zonder meer aanleren van algemeen geldende regels blijkt in de meeste gevallen ongewenst en weinig effectief. Wat voor de een gezond of redzaam is, hoeft dat voor de ander niet te zijn. Daarvoor zijn kenmerken, omstandigheden en opvattingen van mensen te verschillend. Door vanuit de situatie van de kinderen te vertrekken kan aangesloten worden bij de aanwezige kennis, gevoelens en opvattingen van de kinderen, kan positief gedrag dat al aanwezig is, ondersteund worden en kan worden nagegaan waar in het gedrag en in de situatie verbeteringen wenselijk en mogelijk zijn en wat daarbij komt kijken. Leren is bij dit vormingsgebied vooral ervarings- en handelingsgericht. Aangedragen kennis speelt hierbij slechts een ondersteunende rol. Wat kinderen leren, moeten ze ook kunnen toepassen.

Vaak biedt de dagelijkse schoolpraktijk volop oefensituaties: veilig gebruik van gereedschappen, rekening houden met anderen, milieuvriendelijk gebruik van materialen, enzovoort. In veel gevallen is echter aparte lestijd noodzakelijk (bijvoorbeeld leren oversteken, kringgesprek over pesten, rollenspel).

De leerlingen kunnen aangeven, hoe zij kunnen bijdragen aan het behoud en de bevordering van de eigen gezondheid.

De leerlingen weten dat zichzelf en andere mensen sociale en affectieve behoeften hebben:

De leerlingen weten wat ze kunnen doen als zichzelf of anderen ziek worden of een ongelukje krijgen, waarbij een kleine verwonding wordt opgelopen, zoals een bloedneus of een lichte verbranding.

De leerlingen beschikken als koper van producten en als gebruiker van diensten over bepaalde vaardigheden.

De leerlingen kennen de verkeersregels en de betekenis van verkeersborden en kunnen die kennis toepassen als ze deelnemen aan het verkeer.

De leerlingen kunnen op een veilige manier aan het verkeer deelnemen, als voetganger, fietser en als zelfstandig gebruiker van openbaar vervoer.

Methode/aanbod

Verkeersmethode: Let's go.

Vanaf groep 3 wordt elke week 30 minuten aan verkeer besteed.

Seksuele voorlichting en ontwikkeling in groep 8

Jaarlijks aandacht voor PSI & PMM.

Persoonlijke hygiëne en gezond gedrag krijgen aandacht in een aantal lessen binnen het vakgebied aardrijkskunde en biologie. Daarnaast worden projecten gegeven in overleg met de GGD en n.a.v. preventie machtsmisbruik.

Beleidsvoornemens:

De school haalt elk jaar de certificering van het label Brabants VeiligheidsLabel.

10. Lichamelijke opvoeding:

Algemene doelstelling

a. De leerlingen kunnen de volgende bewegingsvormen uitvoeren:

- balanceren op stabiele, smalle en labiele grondvlakken en met verschillende materialen;
- verschillende vormen van springen: vrije sprongen en steunsprongen vanaf en over toestellen;
- verschillende vormen van rollen en duikelen: voorover en achterover, op, aan en om toestellen; klauteren en klimmen op en aan toestellen;
- zwaaien op en aan toestellen

b. De leerlingen kunnen hoog- en verspringen; hardlopen als sprint en als duurloop; verwerpen en gericht werpen met werpmateriaal.

c. De leerlingen kunnen bij gymnastiek en atletiek de eigen bewegingsmogelijkheden en die van anderen inschatten en desgewenst tot een gezamenlijke uitvoering komen. Ze kunnen bijdragen aan de eigen veiligheid en die van anderen door het herkennen van gevaren, door het meehelpen aan de beveiliging van de bewegingssituaties en door het verlenen van hulp.

d. De leerlingen kunnen de volgende spelvormen uitvoeren: tik- en afgooispelen, doelspelen, slag- en loopspelen, stoeispelen en lijn- (of net)spelen.

e. De leerlingen beheersen basisvaardigheden als werpen, vangen, slaan, mikken, jongleren en voortbewegen met een bal of andere spelvoorwerpen.

f. De leerlingen kunnen verschillende taken uitvoeren binnen spelsituaties, samen met anderen een veilige spelsituatie op gang brengen en op gang houden, met respect voor andere deelnemers omgaan met elementen als spanning, winst en verlies.

g. De leerlingen kunnen bewegen op een gespeeld ritme (tamboerijn of tam tam), of op actuele of meer traditionele muziek.

Methode/aanbod

Speelkriebels voor kleuters en Basislessen bewegingsonderwijs

11. Kunstzinnige oriëntatie en expressieactiviteiten:

In dit leergebied komen de expressieactiviteiten die genoemd zijn in de Wet primair onderwijs aan de orde. Het gaat om 'tekenen en handvaardigheid', 'muziek', 'spel/bevordering van het taalgebruik' en 'beweging'.

In het kader van het schoolproject “Kunst in School” wonen alle leerlingen tenminste één toneelstuk of een film-, muziek- of dansvoorstelling bij.

Algemene doelstellingen

Wij willen de leerlingen stimuleren zich zo mogelijk optimaal te ontplooien in de jaren dat zij aan onze zorg zijn toevertrouwd. Deze ontplooiing richt zich op het kind in al zijn facetten, naast aandacht voor cognitieve zaken heeft het kind behoefte aan het verder vormgeven van de creatieve kanten. Wij proberen de leerlingen breed te vormen op het gebied van muziek, handvaardigheid, tekenen, textiele werkvormen en drama.

Methode/aanbod

We gebruiken de methode “Moet je doen” en “Eigenwijs”: Drama, dans, tekenen en muziek. Binnen deze methode is ruimte voor eigen ideeën van de leerkrachten.

Alle expressievakken worden door de groepsleerkrachten gegeven. Er zijn elke week muziek, drama, handvaardigheid en tekenlessen. Deze duren 45 minuten per week.

Beleidsvoornemens:

We zijn voorloperschool bij het project Cultuur met kwaliteit. Het gehele cultuuronderwijs wordt bekeken.

12. Levensbeschouwing;

Onze school is een Katholieke Basisschool. Als R.K. school besteden wij natuurlijk aandacht aan de religieuze vorming van de kinderen. Onze school werkt met de methode “Samen leven”.

De kinderen van groep 4 worden in de gelegenheid gesteld mee te doen aan de Eerste Heilige Communie. De voorbereidingen hiervoor vinden buiten school plaats.

De leerlingen van groep 8 worden – buiten de school- voorbereid op het Vormsel.

In alle jaren wordt aandacht besteed aan andere geloven dan het Rooms Katholieke, omdat de afkomst van de kinderen dit met zich meebrengt. De herkenning voor veel kinderen van onze school is dan groot, omdat hun culturele achtergrond vaak terug te vinden is in een ander geloof dan het Rooms Katholieke.

13. Sociaal Emotionele Vorming

Onder sociaal emotionele vorming verstaan we, dat kinderen leren omgaan met elkaar en de anderen.

Algemene doelstelling

We willen dat kinderen o.a. leren samenwerken, samen kunnen delen en hulpvaardig zijn. Ook het kunnen oplossen van conflictsituaties en inleven in gevoelsituaties horen bij dit thema.

14. Cultuureducatie

Visie op cultuureducatie

Wat we momenteel doen aan cultuureducatie past vooral in het scenario ‘komen en gaan’, ofschoon we wat sommige facetten betreft al richting het scenario “vragen en aanbieden” gaan. Wij krijgen een cultureel programma aangeboden via KIS en daarnaast zoeken we ons eigen aanbod (met name voor de doe middagen en erfgoededucatie) en integreren dat in de lessen. Dit houdt in dat we meerdere activiteiten hebben die gekoppeld worden aan de lesstof, terwijl daarnaast enkele cultuuractiviteiten afhankelijk zijn van het aanbod. Voor de expressievakken zijn er vaste lessen met daarnaast incidenteel een extra activiteit als bijvoorbeeld museumbezoek. We hebben twee vakleerkrachten (drama en trommelen) en inmiddels twee cultuurcoördinatoren, die de taken onderling verdelen en de activiteiten organiseren. We proberen zoveel mogelijk te voldoen aan de kerndoelen.

Wat onze visie op cultuureducatie betreft zijn wij van mening dat kunst en cultuur mensen naast individuele verrijking ook gedeelde sociale ervaringen opleveren. Deze betekenis van cultuur is niet toevallige “bijvangst”. Een samenleving kan simpelweg niet functioneren zonder kunst en cultuur. Daarom vinden wij dat je kinderen daar zo vroeg mogelijk vertrouwd mee moet maken. Dat is een rol van ouders, maar ook van het onderwijs en culturele instellingen.

De geplande participatie in onze nieuwe brede school biedt voor cultuureducatie veel aanknopingspunten en kansen. Ook waar het gaat om het verhogen van de kwaliteit van activiteiten bijvoorbeeld door de samenwerking met culturele professionals. Binnenschoolse en buitenschoolse cultuureducatie kunnen verbonden worden in de brede school.

In de toekomst zullen de leerkrachten voor wat betreft cultuureducatie een meer coachende rol gaan krijgen. Met cultuureducatie willen we ons onderwijs nog meer op maat brengen en de zelfstandigheid en de zelfverantwoordelijkheid bevorderen, meer samenwerkend leren en een brede(re) ontwikkeling bewerkstelligen. Voor wat betreft cultuureducatie zelf willen we dat kinderen kennismaken met een brede waaier aan culturele uitingen.

Aansluiting bij de kerndoelen en bij het onderwijskundig beleid van de school

Onze school heeft een duidelijk eigen gezicht in de wijk Selissenwal; op basis van strategisch beleid werken we aan de toekomst van alle kinderen. De actuele behoeften van zowel de wijk als de kinderen zijn daarbij het vertrekpunt. Wij bieden kansen aan alle leerlingen, ongeacht land van herkomst, kleur of cultuur. Op onze school zitten zowel allochtonen als autochtonen. Prinses Amaliaschool is een school op weg naar een wijkschool (dynamisch en inspirerend): Een school waar culturen elkaar ontmoeten en waar respect, zelfstandigheid en zelfverantwoordelijkheid centraal staan:

- *We besteden veel aandacht aan de nieuwe samenleving:*
  - *ICT (leren m.b.v. de computer).*
  - *Constructief kennis opbouwen.*
  - *Intercultureel onderwijs.*
  - *Verantwoordelijkheid leren dragen voor de eigen omgeving.*
- *We hebben aandacht voor elk kind. Kinderen zijn niet gelijk, wel gelijkwaardig:*
  - *Veel aandacht voor waarden en normen, respect, tolerant gedrag.*

- *Oog voor de eigenheid van elk kind. We leggen de nadruk op alles wat een kind wel kan.*
- *We hebben aandacht voor verschillende leer- en leefstijlen en werken met moderne onderwijsleerpakketten.*
- *In het verleden boden wij een naschools pluspakket voor iedereen. In de nabije toekomst hopen wij dit opnieuw te kunnen gaan realiseren!*

Intercultureel onderwijs staat bij onze school hoog in het vaandel en wij hebben hiervoor de volgende doelen:

- *Het bevorderen van een relatie van gelijkwaardigheid tussen de groepen door meer kennis van elkaar, meer ervaring met elkaar en meer begrip voor elkaar.*
- *Kinderen worden zich meer bewust van de eigen positie en mogelijkheden, zowel in de klas, de school, de buurt als de maatschappij.*
- *Het bevorderen van een open, tolerante en democratische houding en een positieve houding t.o.v. culturele verscheidenheid in de groep en op school.*

De kerndoelen voor kunstzinnige oriëntatie worden als basis gebruikt voor de verdere uitwerking van dit cultuurbeleidsplan.

Cultuureducatie in de school.

Huidige situatie.

Voor handvaardigheid, tekenen, muziek en drama, gebruiken we de methode: “Moet je doen”. Er wordt aandacht besteed aan een breed scala van interculturele feesten. Denk daarbij aan de viering van het Suikerfeest, Sinterklaas, het Offerfeest, Divali, Kerstmis, Carnaval, Pasen enz. Tijdens de lessen wereldoriëntatie wordt dankbaar gebruik gemaakt van diverse leskisten, die door diverse musea en culturele instellingen beschikbaar worden gesteld. Denk hierbij aan leskisten van “De Groene Poort” te Boxtel, het Romeins Museum in St. Michielsgestel en het Nationaal Monument Kamp Vught in Vught. Aan dergelijke instellingen wordt structureel een bezoek gebracht.

De creatieve ontwikkeling zit verweven door alle ontwikkelingsgebieden en krijgt ook vorm in de kringgesprekken. Er is naast lessen uit onze taalmethode ook via andere disciplines aandacht voor poëzie en literatuur.

Ook nemen wij deel aan het project KIS: Kunst in School. Kinderen van alle groepen bezoeken in het kader daarvan tentoonstellingen en voorstellingen. Daarnaast wordt er samengewerkt met de marktplaatscoördinator van Boxtel van de marktplaats in Boxtel, welke draait onder de naam “Cultuurbox.”

Gewenste situatie: doelen cultuureducatie

Onze school streeft ernaar het huidige aanbod te behouden en verder uit te breiden.

We willen met cultuureducatie de volgende doelen bereiken:

- wat betreft erfgoed: het aankleden van de lessen wereldoriëntatie waardoor het leuker wordt en de betrokkenheid van de kinderen nog groter wordt.
- voor wat betreft kunst ligt het accent op kennismaken met en het aanleren van een aantal technieken;
- en verder als algemene doelen: meer onderwijs op maat (dus vaker open opdrachten waardoor kinderen die op hun eigen niveau kunnen vervullen), bevorderen van de zelfstandigheid (kinderen mogen vaker kiezen), samenwerkend leren (er zijn opdrachten voor 2 of meer kinderen), brede ontwikkeling (er wordt veel meer aangeboden dan vroeger).

9.3. Leerlingenzorg

Indeling in zorgniveaus.

Om de zorgbehoefte van onze leerlingen goed te kunnen blijven volgen en in kaart te brengen maken wij gebruik van een indeling in zorgniveaus.

Algemene uitgangspunten voor goede leerlingenzorg: aansluiten bij de instructie - en ondersteuningsbehoefte van het kind.

Goed onderwijs en optimale leerlingenzorg houden in dat voortdurend wordt aangesloten bij wat het kind nodig heeft. Deze extra behoeften kunnen liggen op het terrein van de instructie of op het terrein van de ondersteuning. De leerkracht moet voortdurend rekening houden met individuele verschillen tussen kinderen en proberen daarop in te spelen. Dit veronderstelt van de leerkracht als “voertuig” van adaptief onderwijs vooral de volgende vaardigheden:

Interactie: de manier waarop de leerkracht met zijn leerlingen omgaat en contacten met hen onderhoudt;

Instructie: de manier waarop de leerkracht uitleg geeft, de variatie die hij daarin aanbrengt, de manier waarop de lesmethode wordt gebruikt en de algemene doelen die hij daarmee wil bereiken.

Klassenmanagement: de manier waarop de groepsleerkracht het verloop van de lessen organiseert en de leeromgeving inricht.

Wij hanteren een indeling in 5 zorgniveaus:

Niveau 1: Algemene zorg in de klas door de groepsleerkracht.

Hulpverlening moet door aanpassing interactie, instructie en klassenmanagement meer preventief dan curatief zijn.

De leerkracht gaat uit van verschillen tussen kinderen en past de leerstof daar waar nodig en mogelijk aan. Als lesmodel hanteren wij daarom het directe instructiemodel.

Regelmatig wordt de groep als geheel in beeld gebracht door middel van toetsing en signalering. Dit gebeurt volgens onze toets kalender.

De groepsleerkracht signaleert, analyseert en biedt aangepaste hulp. Dit wordt zoveel mogelijk tijdens het zelfstandig werken uitgevoerd. Het kind blijft na behandeling in niveau 1 of gaat naar niveau 2.

Op onze school vindt 2 keer per jaar een groepsbespreking plaats. Bij deze groepsbespreking zijn de groepsleerkrachten, de directeur en de intern begeleider aanwezig.. De groepsgegevens worden door de groepsleerkracht aangeleverd. Deze besprekingen worden geleid door de interne begeleider.

In niveau 1 is de leerkracht verantwoordelijk en het aanspreekpunt naar de ouders.

Niveau 2: Extra zorg in de groep door consultatie interne begeleider.

De groepsleerkracht kan de interne begeleider voor kleinere problemen tussentijds consulteren.

Voor uitgebreidere consultatie zijn vaste tijden tijdens zogenaamde collegiale consultaties beschikbaar. Van deze gesprekken maakt de interne begeleider een verslag. Het gaat dan vooral om acties en/of handelingsplannen die door de leerkracht zijn opgezet en waarmee men niet voldoende vooruit kan. Vanaf dit moment kunnen de IB-er en de leerkracht elkaar aanspreken op de vorderingen die gemaakt worden.

De leerkracht geeft bij de IB-er aan dat hij gebruik wil maken van de leerling- bespreking.

In de groepsplannen wordt aangegeven welke hulp het kind nodig heeft en door wie op welk tijdstip deze hulp geboden wordt. Bij een groter probleem wordt in overleg met de interne begeleider en de groepsleerkracht een individueel handelingsplan gemaakt dat door de

groepsleerkracht wordt uitgevoerd. Elk jaar worden er in de groepen 3 t/m 8 2 groepsplannen gemaakt: de evaluatie vindt plaats in februari en op het einde van het schooljaar. Er vindt een tussentijdse evaluatie plaats in de maanden november en april. Aan deze tussentijdse evaluaties zijn ook de groepsbesprekingen gekoppeld. Voor het opstellen van de groepsplannen en na de tussentijdse evaluatie vult iedere leerkracht voor zijn groep ook een didactisch groepsoverzicht in. De looptijd van de individuele handelingsplannen wordt zoveel mogelijk gekoppeld aan de looptijd van de groepsplannen. In de groepen 1 en 2 worden 2 groepsplannen gemaakt: de evaluatie vindt plaats in januari en op het einde van het schooljaar.

Het individuele handelingsplan wordt na 3 maanden geëvalueerd door groepsleerkracht en interne begeleider. Tijdens die evaluatie wordt besproken of het kind terug kan naar niveau 1, blijft in niveau 2, of doorgaat naar niveau 3.

In niveau 2 is de leerkracht verantwoordelijk en het aanspreekpunt naar de ouders.

Niveau 3: Extra zorg na intern/extern onderzoek en advisering.

Een uitgebreide consultatie van de interne begeleider, die de beschikbare gegevens nader bekijkt. Een aantal keren per jaar heeft de interne begeleider ook een consultatie met de Ambulante Begeleider van ons samenwerkingsverband. Op dit niveau worden kinderen ook ingebracht bij de Ambulante Begeleider. Middels observaties en diagnostische toetsen onderzoekt de interne begeleider of Ambulante Begeleider de cognitieve vaardigheden en de sociaal - emotionele problematiek.

Na dit uitgebreide onderzoek zijn er twee mogelijkheden:

1. Een intensiever handelingsplan dat door de leerkracht wordt uitgevoerd. De evaluatie met de leerkracht en de interne begeleider volgt na 8 weken.
2. Een uitvoeriger leerlingenbespreking met de groepsleerkracht. Er volgt een gesprek met de ouders, gehouden door de leerkracht en/of interne begeleider.

Afhankelijk van de ontwikkeling blijft het kind in niveau 3, gaat terug naar een lager niveau, of gaat naar niveau 4.

In niveau 3 is de leerkracht verantwoordelijk en het aanspreekpunt voor de ouders.

In het schooljaar 2010-2011 is binnen de gemeente Boxtel gestart met zorgteams en het ZAT. Leerlingen kunnen dus ook besproken worden in het zorgteam van onze school, waarin de schoolmaatschappelijk werkster, de intern begeleider, een MT-lid en de sociaal verpleegkundige van de GGD vast zitting hebben. De directeur van de Prinses Amaliaschool en de Ambulante Begeleider kunnen ook aan dit overleg deelnemen.

Niveau 4: Externe zorg met additionele maatregelen: Rugzakje of SO.

Als gedacht wordt aan externe hulpverlening volgt een gesprek met de ouders, gehouden door de leerkracht, de interne begeleider en Ambulante Begeleider. In dit gesprek komt o.a. het externe onderzoek door de onderwijsbegeleidingsdienst of anderen aan de orde. De contacten lopen vanaf dit moment via de interne begeleider en de Ambulante Begeleider. De groepsleerkracht blijft echter intensief betrokken bij het hele proces.

Na het onderzoek volgt een gesprek met de ouders, waarin de uitkomst van het onderzoek en de voortgang wordt besproken. Het gaat hier dan om de volgende mogelijkheden:

- Het kind gaat naar niveau 3
- De Permanente Commissie Leerlingenzorg (PCL) wordt geraadpleegd voor eventuele boven schoolse hulp zoals preventieve ambulante begeleiding (PAB).

De PCL geeft naar aanleiding van het onderwijskundig rapport een beschikking af voor plaatsing binnen het speciaal basisonderwijs.

Schoolplan Prinses Amaliaschool 2017 - 2021

De CVI van het REC (Commissie voor Indicatiestelling van het Regionaal Expertisecentrum) geeft naar aanleiding van het onderwijskundig rapport een beschikking af voor plaatsing binnen het speciaal onderwijs.

Voor rugzakleerlingen of potentiële rugzakleerlingen die tussentijds zich bij onze school aanmelden wordt het intakeformulier Passend Onderwijs ingevuld.

In niveau 4 is de interne begeleider samen met de groepsleerkracht verantwoordelijk en het aanspreekpunt voor de ouders.

Niveau 5: Speciaal (basis)onderwijs.

In sommige gevallen zal verwijzing naar het speciaal basisonderwijs + speciaal onderwijs noodzakelijk zijn.

De PCL of CVI van het REC zorgt voor een toelaatbaarheidsverklaring voor het speciaal onderwijs + speciaal basisonderwijs.

Aan de hand van die verklaring kan het kind op een school voor speciaal onderwijs.

Als ouders dat niet wensen bepaalt de school het vervolgtraject t.a.v de verdere opvang van het kind binnen de basisschool. De school stelt dan een zorgcontract op dat samen met de ouders besproken wordt en dat ondertekend wordt door ouders, directeur en intern begeleider. Dit zorgcontract is als bijlage aan dit document toegevoegd.

De interne begeleider is het aanspreekpunt voor de ouders.

Schematisch overzicht continuüm van zorg

Niveau 1	Klassikale instructie door de leerkracht + extra hulp tijdens de verwerking door de leerkracht.
Niveau 2	Extra hulp in de les met interne begeleiding + differentiatie naar boven.
Niveau 3	Extra hulp in de les met externe begeleiding.
Niveau 4	Extra hulp in de les met externe begeleiding + rugzakleerlingen.
Niveau 5	SBO-verwijzing + SO-verwijzing

Vanaf zorg op zorgniveau 3 vindt altijd een gesprek met de ouders plaats.

Als er observatie wordt gedaan door de Bovenschoolse begeleiding leerlingenzorg dan wordt vooraf, zoals bij alle door externen verricht onderzoek, altijd aan de ouders toestemming gevraagd.

Om de zorg aan onze leerlingen goed in kaart te brengen wordt de volgende matrix minimaal 2 keer per jaar (en indien mogelijk 3 á 4 keer), nadat de nieuwe groepsplannen zijn gemaakt ingevuld. Deze matrix zal ook tijdens groepsbesprekingen, leerlingenbesprekingen en collegiale consultaties besproken worden met het team. Gedurende het schooljaar 2017 - 2018 zullen ook minimaal 3 leerlingenbesprekingen plaats vinden, waarbij de directeur, de intern begeleider en minimaal 1 groepsleerkracht van elke groep aanwezig zullen zijn.

Indeling in zorgniveaus met behulp van matrix

5 niveaus van zorg.	Groep 1	Groep 2	Groep 3	Groep 4	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8
1. Algemene zorg door de groepsleerkracht.								
2. Extra zorg in de groep + consultatie Interne Begeleider.								
3. Extra zorg op schoolniveau door interne/externe deskundigen en na intern of extern onderzoek.								
4. Extra hulp met externe begeleiding/extra zorg op schoolniveau door externe deskundigen.								
5. Plaatsing op een school voor SBAO of een school voor SO								

In dit schema wordt de volgende codering gebruikt:

D = Doubleur schooljaar

R = Rugzakje.

PRO = Advies Praktijkonderwijs.

LWOO = Advies met leerwegondersteunend onderwijs.

H = Onderzoek/begeleiding door Herlaerhof.

IHP = Individueel Handelingsplan.

TZ = Tussentijdse zij-instromer schooljaar

N = Nieuwkomer schooljaar

Didactische groepsoverzichten, groepsplannen en individuele handelingsplannen.

De didactische groepsoverzichten en groepsplannen worden volgens eenduidige afspraken gemaakt voor spelling, rekenen, technisch lezen en begrijpend lezen/woordenschat. Hierbij wordt rekening gehouden met het onderwijs aan de basisgroep, zwakkere leerlingen en leerlingen die wat meer aan kunnen. M.b.t. het onderwijs aan leerlingen die wat meer aan kunnen heeft de school een apart beleidsplan voor meer begaafden opgesteld.

Deze documenten worden tijdens bouwvergaderingen, collegiale consultaties en groepsbesprekingen besproken. Deze bouwvergaderingen, collegiale consultaties en groepsbesprekingen vinden volgens rooster plaats. Individuele handelingsplannen worden door de groepsleerkracht in overleg met de I.B.-er samen opgesteld.

Criteria verlengde kleuterperiode en doubleren Prinses Amaliaschool.

Algemene inleiding.

Als er sprake blijkt te zijn van sterk vertraagde of achterblijvende ontwikkeling kan er besloten worden tot verlenging van de kleuterperiode (groep 1 of 2) of het overdoen van een leerjaar. Bij kinderen die een kleuterverlenging hebben gehad, is een doublure in de latere leerjaren niet uitgesloten.

Verlengde kleuterperiode.

Bij besluitvorming omtrent een verlengde kleuterperiode kijken we niet alleen naar cognitieve resultaten maar ook naar kind kenmerken en omgevingsfactoren. Het is van belang dat de leerkracht verlengd kleuteren als zinvol ervaart.

We wegen de volgende aspecten af:

- Groep 1:
Sociaal-emotioneel aspect: zelfstandigheid/zelfredzaamheid
“Ik”-gerichtheid.
Spelontwikkeling.
Passieve en Actieve taalontwikkeling.
Leeftijd van het kind (vroeg of laat jarig).
- Groep 2:
Sociaal-emotioneel aspect: zelfstandigheid/zelfredzaamheid.
Kwaliteit van de spelontwikkeling.
Opnemen van instructie.
Passieve en Actieve taalontwikkeling.
Auditieve ontwikkeling.
Motorische ontwikkeling.
Werkhouding en betrokkenheid bij leertaken.
Cito-toetsen.

Verlengd kleuteren moet voor het kind zin hebben:

- Het kind heeft deze tijd nodig om schoolrijp te worden.
- Het kind moet mentaal groeien.
- Het kind moet zich competent voelen.

Het volgend tijdspad wordt gehanteerd:

- Het voornemen te besluiten eventueel over te gaan tot verlengd kleuteren wordt in een oudergesprek in de 2^e periode kenbaar gemaakt aan de ouders/verzorgers. Op dat moment worden de ouders tevens op de hoogte gesteld van de procedure. De intern begeleider wordt geïnformeerd.
- Na het kenbaar maken van dit voornemen volgt mondeling overleg met de ouders/verzorgers, waarin aan de hand van alle verzamelde, relevante gegevens onderbouwing plaats vindt van het voorgenomen besluit. De intern begeleider kan bij dit mondeling overleg aanwezig zijn.

Schoolplan Prinses Amaliaschool 2017 - 2021

- Leerlingen waarover een leerkracht nog twijfels heeft over de zin van verlengd kleuteren worden in de eerste of tweede week van april in een leerlingenbespreking met het gehele team besproken.
- Het besluit tot over te gaan of verlengd te kleuteren wordt uiterlijk 8 weken voorafgaand aan het eind van het schooljaar genomen met het gehele team en medegedeeld aan de ouders/verzorgers. Als de wens van de ouders niet overeenkomt met het schooladvies komt er een gesprek tussen ouders en directie + intern begeleider + groepsleerkracht. Bij het besluit over te gaan tot verlengd kleuteren wordt ter voorbereiding van het gesprek het verslag tot verlengd kleuteren of doubleren opgesteld. Dit verslag wordt door ouders voor gezien ondertekend en gaat vervolgens naar het leerlingendossier. Tevens worden er afspraken gemaakt over het informeren van de leerling.
- Uiterlijk 14 dagen voor het einde van het schooljaar wordt het handelingsplan bij verlengd kleuteren of doubleren aangeboden aan de ouders en de intern begeleider.

Doublure.

In groep 3 wordt gekeken naar het technisch leesniveau, het rekenniveau, spellingsniveau, werkhouding en taakgerichtheid, zelfstandigheid, welbevinden en zelfvertrouwen. De groepssamenstelling en de groepsgrootte kan bij het uiteindelijke besluit tot doublure ook een rol spelen. Vanaf groep 4 wordt er tevens gekeken naar het niveau op het gebied van begrijpend lezen. De volgende criteria worden gehanteerd bij de besluitvorming:

- Als leerprestaties voor lezen, rekenen of spelling bij herhaling en op meerdere vakgebieden onvoldoende zijn (CITO en methodegebonden toetsen) en de extra hulp die al geboden is, niet het gewenste effect oplevert.
- Als de sociaal-emotionele ontwikkeling stagneert als gevolg van zwakke leerprestaties en kinderen niet “rijp” zijn, voorbeelden: zwakke concentratie, speels.
- Als de leerling bij alles hulp nodig heeft, niet zelfstandig aan de slag kan en het welbevinden niet goed is (te toetsen met behulp van observaties door de leerkracht, gesprekken met ouders/verzorgers en leerkracht en/of leerling, Kijk-observatielijsten).
- Als de leerkracht doubleren als zinvol ervaart.

Doubleren moet voor het kind zin hebben:

- Het kind moet geactiveerd worden door middel van succeservaring(en).
- Het kind moet gemotiveerd blijven.
- Het kind moet mentaal groeien.
- Het kind moet zich competent voelen.
- Het kind mag zich niet gaan vervelen.

Het volgend tijdspad wordt gehanteerd:

- Het voornemen te besluiten eventueel over te gaan tot doubleren wordt in een oudergesprek in de 2^e periode kenbaar gemaakt aan de ouders/verzorgers. Op dat moment worden de ouders tevens op de hoogte gesteld van de procedure. De intern begeleider wordt geïnformeerd.
- Na het kenbaar maken van dit voornemen volgt mondeling overleg met ouders/verzorgers, waarin aan de hand van alle verzamelde, relevante gegevens onderbouwing plaats vindt van het voorgenomen besluit. De intern begeleider kan bij dit mondeling overleg aanwezig zijn.
- Leerlingen waarover een leerkracht nog twijfels heeft over de zin van doublure worden in de eerste of tweede week van april in een leerlingenbespreking met het gehele team besproken.

- Het besluit tot over te gaan of doublure wordt uiterlijk 8 weken voorafgaand aan het eind van het schooljaar genomen met het gehele team en medegedeeld aan de ouders/verzorgers. Als de wens van de ouders niet overeenkomt met het schooladvies komt er een gesprek tussen ouders en directie + intern begeleider. Bij het besluit over te gaan tot doublure wordt ter voorbereiding van het gesprek het verslag tot verlengd kleuteren of doubleren opgesteld. Dit verslag wordt door ouders voor gezien ondertekend en gaat vervolgens naar het leerlingendossier. Tevens worden er afspraken gemaakt over het informeren van de leerling.
- Uiterlijk 14 dagen voor het einde van het schooljaar wordt het handelingsplan bij verlengd kleuteren of doubleren aangeboden aan de ouders en de intern begeleider.

9.4 Het schoolondersteuningsprofiel

Met het schoolondersteuningsprofiel beschrijven wij de extra ondersteuning die wij leerlingen op de Prinses Amaliaschool kunnen bieden. We maken daarbij onderscheid tussen basisondersteuning en extra ondersteuning. We gaan daarbij niet uit van de beperkingen van een leerling, maar van wat de leerling nodig heeft om zich zo optimaal mogelijk op onze school te kunnen ontwikkelen. We geven aan over welke expertises, voorzieningen en middelen wij beschikken om leerlingen met verschillende onderwijsbehoeften te ondersteunen.

De doelstelling van ons samenwerkingsverband is om de zorg naar de leerlingen te brengen. Dit houdt in dat wij willen bewerk stellen dat er bij leerlingen met een lichamelijke of intelligentiebeperking altijd op de eerste plaats bekeken zal worden of wij deze kinderen nog zelf op onze school op een verantwoorde wijze hulp kunnen blijven bieden.

Eigen leerlijn.

Wij stellen ons als school enigszins terughoudend op om leerlingen op een eigen leerlijn te plaatsen, omdat wij trachten onze leerlingen zo lang mogelijk bij de groep te houden. Hiermee houden wij rekening tijdens het opstellen van onze groepsoverzichten en groepsplannen.

Voor sommige leerlingen gaat het tempo van de groep veel te snel. Voor deze leerlingen die de aangeboden stof in de klas methodisch niet meer kunnen volgen maken wij een eigen leerlijn die aansluit bij de mogelijkheden van deze leerling. Deze leerlingen zijn zeer leerkrachtafhankelijk, extra ondersteuning is hierbij echter wel bij noodzakelijk. De leerkracht en de intern begeleider bekijken dan hoeveel leermaanden de leerling per jaar leert. Voor deze leerlingen wordt dan (groep 6) een ontwikkelingsperspectief opgesteld. Wat belangrijk is om te weten is dat op het moment de zwakkere leerling een eigen leerlijn krijgt, hij waarschijnlijk in groep 8 op een lager niveau onze school verlaat.

Voor leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong werken wij met het Digitaal handelingsprotocol hoog- en meer begaafdheid. Dit protocol biedt ons als school de leidraad om een analyse een eventueel vervolgtraject te bepalen. Hierbij trachten wij wederom om de leerlingen zoveel mogelijk bij de groep te betrekken.

Pilot groepsarrangement

In het schooljaar 2017 – 2018 willen we kijken of we kunnen gaan werken met een groepsarrangement.

Afgelopen schooljaren is voor een (relatief) groot aantal leerlingen binnen de Prinses Amaliaschool gebleken dat de basisondersteuning niet toereikend is en dat extra zorg wenselijk is. Er zijn vanuit de ondersteuningsaanvragen die ingediend zijn bij OEZ verschillende arrangementen en voor

Schoolplan Prinses Amaliaschool 2017 - 2021

trajecten+ ontstaan. Doordat deze gedurende het schooljaar afgegeven zijn, heeft dit geleid tot veel extra administratief werk (aanvraag en invulling OPP). Daarnaast heeft het veel tijd gekost om tot een goede afstemming te komen met alle betrokken begeleiders.

Door dezelfde type vragen te clusteren en door bij aanvang van een schooljaar een inschatting te maken welke kinderen in aanmerking komen voor een bepaald type arrangement willen we onderzoeken of we effectiever te werk kunnen gaan.

Belangrijke uitgangspunten hierbij zijn:

- Uitgaan van de ondersteuningsbehoefte en ontwikkelingsmogelijkheden van het individuele kind
- Zoveel mogelijk het kind aan laten sluiten bij de groep daar waar mogelijk
- Zorgen voor een doorgaande (afgestemde) leerlijn voor ieder kind
- Versterken van de leerkrachten en de school in het bieden van ondersteuning

Onderstaand een overzicht van de knelpunten en mogelijke oplossingen die wij zien. Bij de OEZ is de eerste aanvraag voor een pilot groepsarrangement inmiddels ingediend.

Knelpunten	Mogelijke oplossing
Arrangementen worden aangevraagd per kind. De uren (bv 1 ½ uur per week per kind) dienen bij voorkeur verdeeld te worden over de week. Het is heel lastig hiervoor iemand te vinden want het zijn allemaal op zichzelf staande losse uurtjes. Ook kan het zijn dat een arrangement halverwege het schooljaar gaat starten.	Kunnen de uren niet vooraf geclusterd worden? De aanvraag wordt als schoolarrangement voorafgaande een nieuw schooljaar ingediend. Het aantal uren voor dat schooljaar is dan duidelijk waardoor je ook makkelijker iemand vindt. Ook voor de OEZ levert dit dan tijd op
Door de losse uurtjes per leerling is de kans groter dat je verschillende mensen ervoor moet aanstellen. Dit maakt de communicatie en het afstemmen er niet makkelijk op.	1 persoon aangesteld voor 1 jaar voor alle betreffende kinderen binnen een school vergemakkelijkt enorm de communicatie en afstemming i.p.v. meerdere mensen voor meerdere kinderen.
Het indienen maar ook tijdens het proces is er naar verhouding van de verkregen uren veel administratieve last. Aanvraag indienen, OPP invullen en onderhouden, voorbereiding per periode maar ook per les per leerling, logboek per leerling, toetsen/ volgen/ evalueren van de leerlijnen per leerling, verslag gesprekken per leerling, Kan dit niet verminderd worden?	Kun je leerlingen niet clusteren waardoor je ook meer de voorbereiding/administratie kunt clusteren. Wel uitgaan van de individuele behoeften van een kind maar dan binnen de mogelijkheden van een klein groepje.
Er moeten zoveel mogelijk uren naar de directe begeleiding van het kind. Zo min mogelijk naar overleg en administratie	Door de uren te verdelen in groepjes is er meer tijd beschikbaar per leerling. Weliswaar in een klein groepje maar hierdoor ontvangt het kind meer tijd in directe aandacht dan bij een “gewoon” arrangement.
Onze visie is om zo lang mogelijk kinderen te laten aansluiten bij de groep. In de praktijk werkt de leerkracht in de klas hierdoor tijdens 1 les op 4 of 5 niveaus: basis, zorg sterk, extra zorg (bv NT2	Met meer verdeelde begeleidingsuren per week krijgen deze kinderen met speciale onderwijsbehoeften wel meer de aandacht die zij nodig hebben. Ze kunnen in een veilige setting (gelijkgestemden, net als bij hoogbegaafden en

Schoolplan Prinses Amaliaschool 2017 - 2021

<p>leerlingen) en extra sterk (meesterlijk leren). De kinderen waarvoor de arrangementen gelden kunnen niet meer aansluiten bij de groep dus hebben hele specifieke gerichte aandacht nodig. Die willen wij niet afdoen met een rondje van de juf, een map met werk op maat waarin ze het merendeel van de tijd zelfstandig moeten werken maar hebben een heel gericht eigen programma nodig waarbij ze goed dagelijks worden begeleid met concreet materiaal in een rustige veilige omgeving.</p> <p>Uren voor een arrangement zijn nu beperkt om aan te vragen.</p> <p>Voor ons geldt wel: als een leerling op meer dan 2 vakgebieden een eigen programma nodig heeft, is hij/zij dan nog wel bij ons op de goede plek? Dit wordt dan per leerling bekeken.</p> <p>Kun je wat deze leerlingen ECHT nodig hebben dan ook bieden als school</p>	<p>met een specifiek onderwijsaanbod) even “landen” op hun niveau en binnen deze setting succeservaringen opdoen.</p> <p>We voor hooguit 2 vakgebieden, waardoor zij het gevoel van “wij horen bij de klas” blijven behouden.</p>
<p>Zo veel mogelijk tijd naar het kind, zo min mogelijk naar administratie en “overhead”(=geen directe werkuren met het kind)</p>	<p>Vooraf goed in kaart brengen hoeveel tijd er naar de begeleidende leerkracht gaat en hoeveel tijd er naar ambulante begeleiders enz. zodat ook verwachtingen duidelijk zijn en er makkelijker afgestemd kan worden</p>

Opmerking: De eerste aanvraag is goedgekeurd door de Ondersteuningsmanager tot januari 2018.

Meesterlijk leren

Op de Prinses Amaliaschool is het streven dat elke leerling de juiste aandacht krijgt die bij hem of haar past, liefst zo lang mogelijk binnen de groep. Voor sommige kinderen is extra uitdaging naast de methode belangrijk om zich zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen. Deze kinderen gaan compacten en verrijken (wekschema en eigen materiaal). Maar daarnaast zijn er kinderen die een andere werkwijze behoeven. Een werkwijze waarbij een beroep wordt gedaan op werkhouding, planmatig werken en manieren van leren maar ook de hogere orde denkvaardigheden zoals analytisch denken, creatief denken en kritisch denken.

Vanuit deze behoefte is op de Prinses Amaliaschool voor hoog- en meer begaafde kinderen” Meesterlijk leren” bedacht en uitgewerkt. Na 3 jaar pilot is het een vast programma binnen onze school geworden.

'Meesterlijk leren' is ontstaan vanuit de behoefte van leerlingen, ouders en leerkrachten om hoog- en meer begaafde leerlingen doelgericht, uitdagend en opbrengstgericht te laten werken binnen de eigen groep, per vakgebied, met daarin voldoende uitdaging op niveau. De leerlingen werken toe naar een “Meesterlijk leren methode”: een zelf gemaakt boekwerk met uitdagende vragen gerelateerd aan de stof in de groep. Creatieve producten zijn essentieel in het lesprogramma voor deze leerlingen. Zo krijgen ze de kans om zichzelf, en hun ideeën en gedachten, op een unieke manier te uiten. Zelf iets creëren kan zeer motiverend werken en het is een manier waarop

Schoolplan Prinses Amaliaschool 2017 - 2021

leerlingen de opgedane kennis over een onderwerp kunnen laten zien aan anderen. Meesterlijk leren voorziet in deze behoefte!

Preventieve en lichte curatieve interventies

<i>Voorwaarden en interventies</i>	Te maken afspraken in het kader van de basisondersteuning	niet	op weg	kunde
De school is in staat leer- opgroei- en opvoedproblemen vroegtijdig te signaleren, te screenen en de ontwikkeling van deze problematieken te volgen (monitoren)	Vroegtijdige signalering vereist de aanwezigheid van diagnostische expertise. Deze expertise wordt in samenwerking met ketenpartners georganiseerd. Korte lijnen bij hulpvragen is hierbij een voorwaarde.			X
De school beschikt over een afgestemd en samenhangend aanbod voor leerlingen met meer of minder dan gemiddelde intelligentie	De leerkracht kan omgaan met verschillen tussen leerlingen. Zij/hij is in staat de toegevoegde ondersteuning bij de basisvakken te bieden naast vragen op het gebied van lichte gedragsproblematiek. Dit vraagt om de volgende kennis en vaardigheden/competenties	niet	op weg	kunde
	• Leerkrachten zijn bekend met de uitgangspunten van handelingsgericht werken en weten deze toe te passen.			X
	• Leerkrachten zijn in staat tot het formuleren van doelen.			X
	• Leerkrachten beschikken over kennis van leerstrategieën en weten deze toe te passen.			X
	• Leerkrachten beschikken over kennis van leerpsychologische principes en weten deze kennis aan te wenden.			X
	• Leerkrachten beschikken over kennis van leerlijnen en weten deze kennis toe te passen.			X
	• Leerkrachten beschikken over de vaardigheid om een veilige leeromgeving te realiseren en tonen deze vaardigheden in de dagelijkse praktijk van het onderwijsleerproces			X
• Leerkrachten zijn in staat om inhoud te geven aan onderwijsbehoefte van de leerling daar waar het gaat om het realiseren van de referentieniveaus taal en rekenen.			X	
Onze school beschikt over een aantoonbare aanpak die gericht is	Elke school ontwikkelt beleid rond of naar aanleiding van de volgende thema's:	niet	op	kunde

Schoolplan Prinses Amaliaschool 2017 - 2021

gericht op: - Het voorkomen van gedragsproblemen. - Het bevorderen van de sociale veiligheid (waaronder fysieke en pedagogische veiligheid)	<ul style="list-style-type: none"> • Risico inventarisatie 			X
	<ul style="list-style-type: none"> • De veilige school [initiatief ministerie OCW) 			X
	<ul style="list-style-type: none"> • Pestbeleid of 'handelwijze veilig sociaal klimaat'. 			X
	<ul style="list-style-type: none"> • Meldcode kindermishandeling 			X
	<ul style="list-style-type: none"> • Preventie Machts Misbruik. 			X
	<ul style="list-style-type: none"> • Protocol voor medische handelingen 			X
	<ul style="list-style-type: none"> • De school legt, waar nodig, het ontwikkelde beleid vast in protocollen. Wij hanteren daarbij landelijk beschikbare protocollen. 			X
Het schoolgebouw beantwoordt aan de wettelijke toegankelijkheidseisen. Tevens beschikt de school over aangepaste werk- en instructieruimtes en hulpmiddelen	Uitgangspunt is de bestaande verordening "Voorzieningen Huisvesting Onderwijs". Hierin is onder meer opgenomen: het toegankelijk maken van het terrein voor rolstoelgebruikers en het aanbrengen van een traplift.			X
De school beschikt over een aanpak die gericht is op het zorgvuldig overdragen van leerlingen naar andere scholen	De school is bekend met en werkt conform afspraken tussen SWV VO en SWV PO de Meerij over digitale overdracht en de procedure warme overdracht van leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte			X

Leerling kenmerken	Ondersteuningsvragen	niet	op	kunde
<ul style="list-style-type: none"> • Leerproblemen en ontwikkelingsproblemen 	Ondersteuningsvragen op intellectueel gebied vallen binnen de basisondersteuning al dan niet met inschakeling van externe deskundigheid. Op deze school hebben wij antwoord op ondersteuningsvragen:			
	<ul style="list-style-type: none"> • op het gebied van leerachterstanden, 			X
	<ul style="list-style-type: none"> • op het gebied van ontwikkelingsachterstand, 			X
	<ul style="list-style-type: none"> • op het gebied van ernstige ontwikkelachterstand, 			X
	<ul style="list-style-type: none"> • op het gebied van ontwikkelingsvoorsprong, 			X
	<ul style="list-style-type: none"> • op het gebied van taal en lezen (dyslexie en protocol), 			X
	<ul style="list-style-type: none"> • op het gebied van rekenen (discalculie en protocol), 			X

<ul style="list-style-type: none"> • Problemen op het gebied van 	Deze ondersteuningsvragen horen bij uitstek binnen de basis-ondersteuning. Op deze school hebben wij antwoord op ondersteuningsvragen:	niet	op	kunde
	<ul style="list-style-type: none"> • op het gebied van zelfstandig werken 			X

Schoolplan Prinses Amaliaschool 2017 - 2021

werkhouding (als onderdeel van leer- en ontwikkelingsprobl	<ul style="list-style-type: none"> op het gebied van structureren 			X	
	<ul style="list-style-type: none"> op het gebied van zelfstandig begrijpen 			X	
	<ul style="list-style-type: none"> op het gebied van doorzettingsvermogen 			X	
<ul style="list-style-type: none"> Problemen op het gebied van de sociale en emotionele ontwikkeling 	<p>Deze ondersteuningsvragen horen bij uitstek binnen de basis-ondersteuning. Op deze school hebben wij antwoord op ondersteuningsvragen:</p> <p><i>(Het gaat hierbij om enkelvoudige problematieken. Psychiatrische problematieken vallen buiten de basisondersteuning)</i></p>	niet	op weg	kunde	
	<ul style="list-style-type: none"> op het gebied van [faal]angst 			X	
	<ul style="list-style-type: none"> op het gebied van teruggetrokkenheid 			X	
	<ul style="list-style-type: none"> op het gebied van zelfvertrouwen 			X	
	<ul style="list-style-type: none"> op het gebied van weerbaarheid 			X	
	<ul style="list-style-type: none"> op het gebied van positie in de groep en 			X	
	<p>Voor zover het gaat om leerling kenmerken als ADHD of kenmerken behorend tot het ASS is het uitgangspunt dat de school wordt geacht:</p>				
	<ul style="list-style-type: none"> deze kenmerken te kunnen signaleren 			X	
	<ul style="list-style-type: none"> een aanpak voor deze leerlingen te kunnen 			X	
	<ul style="list-style-type: none"> een veilig klimaat voor deze leerlingen te kunnen 			X	
<ul style="list-style-type: none"> een hulpvraag voor deze leerlingen te kunnen formuleren 			X		
<ul style="list-style-type: none"> Problematieken op het gebied van specifieke gedragskenmerken 	<p>Op deze school hebben wij antwoord op ondersteuningsvragen op het gebied van specifieke gedragskenmerken:</p>	niet	op weg	kunde	
	<ul style="list-style-type: none"> Overactief gedrag 			X	
	<ul style="list-style-type: none"> Impulsief gedrag 			X	
	<ul style="list-style-type: none"> Internaliserend gedrag 			X	
	<ul style="list-style-type: none"> Externaliserend gedrag 			X	
<ul style="list-style-type: none"> Problematieken in het domein van de thuissituatie 	<p>Voor de scholen geldt dat deze in staat moeten zijn om problemen in de thuissituatie te signaleren. Daarnaast is er helderheid over taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden als het gaat om ondersteuning van problematieken in het domein van de thuissituatie. Het gaat hierbij met name om:</p>	niet	op weg	kunde	
	<ul style="list-style-type: none"> Onderstimulering 			X	
	<ul style="list-style-type: none"> Pedagogische verwaarlozing en 			X	
	<ul style="list-style-type: none"> Explosief gedrag 			X	

Schoolplan Prinses Amaliaschool 2017 - 2021

	In overleg met ketenpartners en met name de Basisteam Jeugd en Gezin wordt een aanpak opgesteld en uitgevoerd. Deze aanpak voorziet in:			
	<ul style="list-style-type: none"> De duiding en weging van opgevangen signalen, 			X
	<ul style="list-style-type: none"> De ondersteuningsinzet en –toewijzing, 			X
	<ul style="list-style-type: none"> De terugkoppeling van de resultaten van de ondersteuning, 			X

<ul style="list-style-type: none"> Problematieken die gerelateerd zijn aan fysieke en medische kenmerken 	Op deze school hebben wij antwoord op ondersteuningsvragen op het gebied van lichamelijk (stabiele) kind kenmerken:			
	In overleg met het speciaal onderwijs worden passende interventies geformuleerd.	niet	op weg	kunde
	<ul style="list-style-type: none"> Auditieve en spraak-taal problematiek 			X
	<ul style="list-style-type: none"> Visuele problematiek 	X		
	<ul style="list-style-type: none"> Motorische problematiek 			X
	<ul style="list-style-type: none"> Problematieken als gevolg van specifieke ziektebeelden 		X	
	<ul style="list-style-type: none"> Problematieken als gevolg van beperkte verstandelijke vermogens 			X
	<ul style="list-style-type: none"> Problematieken als gevolg van ernstig letsel 		X	
<ul style="list-style-type: none"> Kinderen met een lichamelijke beperking die individuele begeleiding nodig hebben 			X	

De rol van het Speciale Basisonderwijs.

De Speciale Basisschool (SBO) is een voorziening van het samenwerkingsverband waar kinderen worden geplaatst die binnen de reguliere basisschool ontoereikend geholpen kunnen worden. Deze voorziening is alleen bereikbaar met een beschikking van de Permanente Commissie Leerlingenzorg (PCL). In principe is deze voorziening niet bestemd voor leerlingen met een Leerling gebonden financiering. Wel kan de SBO een rol spelen voor leerlingen die inmiddels binnen de SBO geplaatst zijn en op dat moment een indicatie krijgen en voor kinderen die in afwachting van plaatsing binnen het Speciaal Onderwijs niet langer op de reguliere basisschool te handhaven zijn.

Grenzen aan integratie.

De scholen binnen ons samenwerkingsverband hebben een positieve houding ten opzichte van de ontwikkelingen in het kader van de integratie van leerlingen met een handicap binnen het reguliere basisonderwijs. Het is de verantwoordelijkheid van de scholen hun grenzen te bepalen ten aanzien van het integreren van leerlingen met een handicap binnen de school. Het is niet mogelijk vooraf deze grenzen vast te stellen. Bij iedere aanmelding zal een individuele afweging worden gemaakt waarbij de volgende overwegingen een rol kunnen spelen; de invloed op rust en veiligheid, de interferentie tussen verzorging/behandeling en onderwijs, de invloed op het leerproces van andere kinderen en de opnamecapaciteit van de school.

10. Personeelsbeleid

Inleiding

Zoals de wet primair onderwijs vereist, heeft ons bestuur de beschikking over een personeelsbeleidsplan, waarin het personeelsbeleid uitvoerig is beschreven. Dit personeelsbeleid wordt regelmatig geëvalueerd, aangevuld en bijgesteld binnen het bestuur, het directie overleg en de GMR.

Doelen van het personeelsbeleid

Met het uitwerken van het personeelsbeleid hebben we de volgende doelen voor ogen:

- Regelmatig en systematisch afstemmen van de inzet en bekwaamheden van de medewerkers en de inhoudelijke doelen en organisatorische doelen van de school, zowel horizontaal (gebruik samenhangende instrumenten bijvoorbeeld m.b.t. loopbaanontwikkeling) als verticaal (ontwikkelen van competenties van de individuele medewerkers) in het kader van IPB. Zo willen we een effectieve inzet van collega's realiseren ten behoeve van kwalitatief goed onderwijs.
- Het creëren van goede arbeidsomstandigheden en een duidelijk rechtspositionele basis die zekerheid en perspectieven biedt voor alle werknemers
- Het bevorderen van een goede, collegiale werksfeer en een goed werkklimaat waarin het personeel tot zijn recht komt, zich geaccepteerd en veilig voelt en waar samen wordt gewerkt. Kortom een omgeving waar het teamlid zich thuis voelt (zie missie)

De onderdelen van personeelsbeleid

Als afgeleide van de onderdelen van het personeelsbeleid op stichtingsniveau, heeft een groot aantal beleidsafspraken op dit beleidsterrein een vertaling gekregen op schoolniveau. Omdat het personeelsbeleid zo veelomvattend is, leek het ons zinvol om de beleidsvoornemens per onderdeel aan te geven.

A. Arbeidsomstandighedenbeleid

1. Meerjaren ARBO-beleidsplan
2. ARBO-jaarverslag
3. ARBO-jaarplan / plan van aanpak
4. EHBO
5. BHV
6. Calamiteiten en ontruimingsplan

Beleidsvoornemens:

- ontwikkelen beleid m.b.t. ziekteverzuim
- uitvoeren van een RI & E
- evalueren

B. Arbeidsvoorwaardenbeleid

Op stichtingsniveau heeft het bestuur haar beleid vastgelegd.

C. Formatiebeleid

1. Bestuurlijk meerjaren formatiebeleid
2. Bestuurlijk formatiejaarplan

3. Formatiejaarplan Prinses Amaliaschool
4. Meerjaren formatieplan Prinses Amaliaschool
5. Taakbeleid

Beleidsvoornemens:

Invoeren taakbeleid in Cupella

D. Loopbaanbeleid

1. Begeleiding nieuw personeel
2. Functioneringsgesprekken
3. Beoordelingsgesprekken
4. Deskundigheidsbevordering en scholing

Beleidsvoornemens:

Hanteren cyclus functionerings- en beoordelingsgesprekken

Overige beleidsterreinen

Financieel en materieel beleid

Het beheer van de financiën en van onze schoolgebouwen en -terreinen valt binnen het takenpakket van het schoolbestuur . Het bestuurslid bouwzaken bemoeit zich direct met deze beleidsterreinen. In het kader van het lokaal onderwijsbeleid worden hierover nadere afspraken met het bestuur gemaakt. Een deel van de huisvestingszaken komt voor rekening van de gemeente. Deze worden door ons bestuur via het IHP aangevraagd . Voor het overige onderhoud moet het bestuur zelf zorg dragen.

Beleidsvoornemens:

- Formuleren meerjarenbeleid m.b.t. materieel terrein
- Formuleren meerjarenbegroting

Hoofdstuk 11: Beleid Sponsorbijdragen

11.1. Verantwoording en besteding sponsorgelden.

Sponsorbeleid (inclusief donaties en educatief aanbod)

Inleiding

Scholen kunnen te maken krijgen met bedrijven die hen willen sponsoren. Dit kan een uitkomst zijn om extraatjes te betalen. Maar er zijn ook risico's aan verbonden. Leerlingen zijn een kwetsbare, makkelijk te beïnvloeden groep. Het is dus belangrijk dat sponsoring zorgvuldig gebeurt. Daarom zijn er gedragsregels m.b.t. sponsoring vastgelegd in een convenant. Deze zijn te gebruiken als richtlijnen bij ons sponsorbeleid. Dit beleid dient kenbaar te worden gemaakt in de schoolgids en het schoolplan. De MR heeft instemmings bevoegdheid, omdat hierdoor het schoolplan en de schoolgids inhoudelijk wijzigen. Ook het bevoegd gezag moet als hoofdverantwoordelijke, instemmen met het sponsorbeleid.

Begripsbepaling

Bij sponsoring gaat het om geld, goederen of diensten die een sponsor verstrekt aan een bevoegd gezag, directie, teamleden of leerlingen, waarvoor de sponsor een tegenprestatie verlangt in

Schoolplan Prinses Amaliaschool 2017 - 2021

schoolverband. Zo'n tegenprestatie kan bijvoorbeeld zijn: het noemen van de sponsornaam in de schoolbrief of andere publiciteit. Het hoofddoel van een bedrijf moet zijn: het steunen van de school, dus niet het verhogen van de eigen omzet.

Voorbeelden van sponsoring zijn:

- gesponsorde materialen zoals boekjes, video's, folders of spellen
- gratis producten die winkels of bedrijven uitdelen aan leerlingen of ouders
- gesponsorde activiteiten zoals schoolfeesten, sportdagen of schoolreisjes
- sponsoring van het schoolgebouw, bijvoorbeeld de inrichting of computerapparatuur

Donaties (schenkingen) waar geen tegenprestatie tegenover staat, vallen dus niet onder het begrip sponsoring.

Gedragsregels

Prinses Amaliaschool hanteert de volgende gedragsregels binnen het sponsorbeleid:

- Sponsoring moet in overeenstemming zijn met de goede smaak en het fatsoen.
- Sponsoring moet verenigbaar zijn met de pedagogische en onderwijskundige doelstellingen van de school.
- Sponsoring mag niet in strijd zijn met het onderwijsaanbod en de kwalitatieve eisen die wij aan ons onderwijs stellen.
- Sponsoring mag de onderwijshoud en/of de continuïteit van het onderwijs niet beïnvloeden.
- Sponsoring mag geen aantasting betekenen voor de objectiviteit, de geloofwaardigheid, de betrouwbaarheid en de onafhankelijkheid van onze school (of de daarbij betrokkenen)
- Sponsoring mag geen schade berokkenen aan de geestelijke, dan wel lichamelijke gesteldheid van de leerlingen.
- Wanneer de sponsoring materialen of diensten betreft, die in waarde de 1000 euro overstijgen, maken we gebruik van het model: sponsorovereenkomst, van het ministerie (website: minocw.nl). Zo'n overeenkomst wordt ter instemming voorgelegd aan de MR.
- Als ouders het niet eens zijn met beslissingen van de school over sponsoring, kunnen zij gebruik maken van de klachtenregeling welke is opgenomen in de schoolgids.
- De opbrengsten van sponsoring worden alleen besteed aan extra's
- Sponsoring mag leerlingen nooit aanmoedigen hun ouders te vragen bepaalde producten van de sponsor te kopen. Ook mag het de leerlingen niet stimuleren tot gevaarlijke of ongezonde activiteiten.
- In gesponsorde lesmaterialen mag geen onjuiste of onvolledige informatie bevatten. Ook mag er geen reclame in voorkomen.

Aanverwant beleid: aanbod educatieve uitgevers en overige aanbieders

Het komt steeds vaker voor dat scholen wordt verzocht om medewerking te verlenen aan de distributie van 'wervingsfolders' voor tijdschriften, leesboeken, computerprogramma's en computercursussen. Vaak staat hier een kleine compensatie voor de moeite tegenover, in de vorm van een extra pakket voor de school of een financiële regeling m.b.t. het voordelig aan kunnen schaffen van leesboeken. Deze worden in alle gevallen gebruikt binnen onze schoolorganisatie. In samenspraak met de ouderraad hebben we afgesproken om op de volgende manier met het aanbod om te gaan:

Aanbod tijdschriften: De leerlingen krijgen uitsluitend de folder van de Malmberg uitgaven Okki, Jippo, Taptoe en Hello you mee naar huis.

Aanbod leesboeken: De kinderen krijgen uitsluitend de folders van ‘de Lijsterboeken’ en van ‘de Leesleeuw’ mee naar huis.

CD-roms: De leerlingen krijgen uitsluitend het aanbod mee naar huis wat direct aansluit bij onze onderwijsinhouden, zulks ter beoordeling van het team.

Computercursussen: Er gaan geen folders mee naar huis. Folders worden geplaatst in het informatie rek.

Wanneer er verzoeken bij de directie binnenkomen waarover twijfel bestaat, worden deze eerst voorgelegd aan de ouderraad. Zij beoordelen wat er met dit nieuwe aanbod dient te gebeuren.

Hoofdstuk 12: Programma godsdienstonderwijs.

Levensbeschouwing

Algemene doelstelling

In de afgelopen jaren is er op onze school veel veranderd. Ook binnen het team is er een aantal wisselingen geweest.

1. Grondslag: katholiek

Onze school is wat haar formele grondslag betreft een katholieke school. Geen enkele school is echter hetzelfde, en dat betekent dat er ook binnen het katholieke basisonderwijs een enorme diversiteit bestaat. Iedere school heeft zijn eigen kenmerkende situatie. Voor de Prinses Amaliaschool wordt deze bepaald door een wisselwerking tussen de volgende elementen:

- het huidige team van leerkrachten
- de leerlingenpopulatie en hun ouders
- de ligging als splinternieuwe wijksschool in het centrum van de wijk Selissen te Boxtel
- de huisvesting in de Brede School Selissenwal tezamen met gemeenschapshuis De Walnoot, kinderdagverblijf De Kleurentuin (onderdeel van KDV Kindertuin) en peuterspeelzaal Pinkeltje

2. Geschiedenis en context

Zowel in onze samenleving als in onze eigen wijk spelen processen als secularisering en multiculturalisering een grote rol. Deze processen hebben in de afgelopen jaren tot belangrijke verschuivingen geleid binnen een aantal identiteitsuitgangspunten van onze school.

Zo heeft er een verschuiving plaats gevonden...

- van een school voor de ‘eigen’ religieuze groep en van de kerk, naar *een school voor iedereen en van de wijk*
- van kerkelijke socialisatie en geloofsoverdracht op school, naar *communicatie over geloven en interreligieuze dialoog*

Dit heeft gevolgen voor het functioneren van de school als vormingsinstituut en voor de uitwerking van het levensbeschouwelijk onderwijs op onze school.

3. Grondwaarden

In het begin van het schooljaar 2010-2011 heeft het team van de Prinses Amaliaschool een aantal bijeenkomsten gewijd aan de vraag: *Wat wil je graag aan kinderen meegeven? Wat vind je belangrijk voor kinderen en waarom?* De gegeven antwoorden waren antwoorden in een context. Door uit de individuele antwoorden van leerkrachten en achterliggende inspiratiebronnen te zoeken naar een rode draad voor het team als geheel ontstond er een begin van een collectief waarden bewustzijn: *Waar willen wij als team van de Prinses Amaliaschool op school samen aan werken?*

De volgende drie grondwaarden vormen als het ware de speerpunten van wat het team gemeenschappelijk belangrijk vindt. De waarden hangen met elkaar samen en krijgen juist door hun onderlinge samenhang nog extra diepgang.

Respect

De multiculturele schoolpopulatie geeft hieraan een heel eigen invulling. Kinderen leren op onze school omgaan met verschillen in huidskleur, cultuur, levensbeschouwing. Al die verschillen samen op onze school zijn geen bedreiging, het is juist onze kracht. Op onze school is 'respect opbrengen' geen theoretisch begrip, maar praktijk die iedere dag inge oefend wordt, door gewoon fatsoenlijk en beleefd te zijn of elkaar eens een complimentje te geven. Kinderen ontdekken al doende dat iedereen de moeite waard is en er mag zijn, ieder op zijn of haar eigen, unieke wijze.

Trouw

Een waarde die ontstaan is als tegenwicht voor bepaalde kenmerken van de moderne samenleving waarin kinderen opgroeien: hectisch, vluchtig, soms oppervlakkig. Met steeds weer nieuwe mogelijkheden en gelijke kansen voor iedereen. Of toch niet? Hoe, wat en voor wie moet je kiezen? Wat is nog de waarde van vriendschap als je via Hyves zomaar 100 nieuwe 'vrienden' kunt hebben?

Op school willen wij de kinderen een stabiele, overzichtelijke en veilige omgeving bieden, waarin ze de ruimte krijgen om hun talenten optimaal te ontwikkelen. We willen ze helpen om op te groeien tot zelfstandige burgers die zich ook verantwoordelijk voelen voor de wereld om hen heen. Maar we leren ze ook dat dit niet vanzelf komt, daarvoor is een houding van standvastigheid, daadkracht en volhouden nodig, vastberadenheid en trouw. Aan keuzes en beslissingen, aan vriendschappen en relaties en uiteindelijk aan jezelf.

Kwaliteit van leven

Dit is eigenlijk een uitgangspunt onder alle andere waarden, die leerkrachten belangrijk vonden: het leven is goed en daar mag je van genieten. Sta af en toe stil en weet het te waarderen. Leren en werken zijn belangrijk, maar humor en plezier hebben zijn belangrijk voor mensen in het algemeen en in het onderwijs in het bijzonder. Leerkrachten willen niets liever dan dat kinderen blij en gelukkig kunnen zijn.

Maar tegelijk is deze waarde een serieuze opdracht om te werken aan kwaliteit. Kwaliteit van leven, kwaliteit van werken en leren. Iedere dag weer, in je eigen persoonlijke leven en als leerkracht op school. Leerkrachten proberen voor kinderen de dingen goed te doen en hopen hun enthousiasme op kinderen over te dragen.

4. Conclusies

Dat leerkrachten deze drie waarden naar voren schoven heeft voornamelijk te maken met eigen levenservaring. Zij hebben in hun eigen leven als het ware aan den lijve ervaren dat als je het bovenstaande beleeft en bewerkstelligt, dat dit een mens goed doet, dat dit een effect van welbevinden geeft. Daarom willen zij deze waarden ook aan kinderen doorgeven.

De waarden die door leerkrachten genoemd werden, waarden als respect voor elkaar en gelijkwaardigheid, veiligheid, warmte en gemeenschapszin, zelfstandigheid en samenwerken, laten zich zonder veel moeite verbinden met de christelijk-katholieke traditie (denk aan begrippen als mededogen, naastenliefde, en natuurlijk de scheppingsgedachte). Wij vinden deze traditie dan ook nog steeds waardevol en willen ons ertoe verhouden. We sluiten hiermee aan bij de doelstelling van de Stichting Sint-Christoffel, het bevoegd gezag van onze school.

Toch is in de teambijeenkomsten ook heel duidelijk geworden dat de christelijk-katholieke traditie niet meer het collectieve waarden bewustzijn van onze leerkrachten bepaalt of stimuleert. De

christelijk-katholieke traditie verdiept, in de beleving van de leerkrachten, ook niet meer de waarden die leerkrachten voor de kinderen belangrijk vinden.

Slechts bij een heel enkele leerkracht speelt deze traditie (via de eigen opvoeding) nog een rol mee. Voor nagenoeg alle leerkrachten zijn er andere (levens-)ervaringen, verhalen en personen die een vruchtbare inspiratiebron vormen in het werken en omgaan met kinderen.

5. Levensbeschouwelijk onderwijs

Het is voor ons vanzelfsprekend dat we op school aandacht besteden aan de levensbeschouwelijke vorming van kinderen, dat er op school levensbeschouwelijk onderwijs gegeven wordt. Dit onderwijs moet echter in het kader van het bovenstaande gezien worden. Dat betekent:

- Binnen al het levensbeschouwelijk onderwijs op onze school ligt het accent op respectvol omgaan met elkaar.
- Het levensbeschouwelijk onderwijs op onze school gebeurt in de vorm van geestelijke stromingen en wordt inhoudelijk (steeds meer) interreligieus/intercultureel en dialogisch uitgewerkt.
- Er is op onze school nog steeds aandacht voor de christelijke levensbeschouwing, maar uitdrukkelijk en in gelijke mate ook voor andere levensbeschouwelijke tradities.
- Er wordt gekeken naar overeenkomsten tussen de verschillende levensbeschouwingen, maar op zo'n manier dat ieders eigenheid en verschillen bewaard blijven.
- Samen met een schoolbegeleider van SOL-identiteitsbegeleiders uit Tilburg is een jaarprogramma levensbeschouwing opgesteld op basis van de grote feesten van christendom en islam (Kerstmis, Pasen, Suikerfeest, Offerfeest). In de toekomst wordt dit programma bijgesteld en uitgebreid en worden materialen geactualiseerd.

Interreligieus levensbeschouwelijk onderwijs draagt volgens ons bij tot de ontwikkeling van een eigen (levensbeschouwelijke) identiteit van kinderen. Op deze manier bereiden we kinderen ook voor op hun participatie aan onze pluriforme, multiculturele samenleving.

Maar het belangrijkste is: openheid, respect voor elkaar en dialoog, dialoog met andere culturen en levensbeschouwingen, horen wezenlijk bij de manier waarop wij als team van de Prinses Amaliaschool onze eigen levensbeschouwelijke identiteit verstaan.

Parochiezaken

De kinderen van groep 4 worden in de gelegenheid gesteld mee te doen aan de Eerste Heilige Communie. Hetzelfde geldt voor kinderen van groep 8 die het Vormsel willen doen.

Kerkelijke catechese en de voorbereiding op de sacramenten van eerste Communie en Vormsel vinden in de thuissituatie en de parochie plaats. Als school hebben we daarbij op afstand een ondersteunende rol (bijvoorbeeld voor aankondigingen in de nieuwsbrief). Daarvoor onderhouden wij contacten met de Verrijzenisparochie in Boxtel.

Beleidsvoornemens

Wij willen deze werkwijze voortzetten.

Hoofdstuk 13 Actief Burgerschap en Sociale Integratie

1. Inleiding.

1.1 Algemene inleiding

Voor u ziet u het beleidsplan burgerschap en sociale integratie van de Prinses Amaliaschool. Het plan gaat in op het voorgenomen beleid ten aanzien van burgerschap en sociale integratie. Tevens biedt het plan duidelijkheid over de huidige en gewenste situatie in dit kader. Het plan is geschreven door de directeur en interne begeleider van de Prinses Amaliaschool.

1.2. Het wettelijk kader

Eind 2005 gingen de Eerste en Tweede Kamer akkoord met het wetsvoorstel (nr.29666) "bevordering actief burgerschap en sociale integratie". Kern van dit wetsvoorstel is het opnemen van burgerschap en sociale integratie in artikel 8 van de wet op het primair onderwijs, artikel 11 van de wet op de expertisecentra en in artikel 17 in de wet op het voortgezet onderwijs. In deze wetten is de volgende zinsnede opgenomen: "Het onderwijs is mede gericht op de bevordering van actief burgerschap en sociale integratie."

In de Memorie van toelichting (MOCW 2005) verduidelijkt de minister het wetsvoorstel en geeft zij aan in welke context de wet is ontstaan. Hieruit blijkt dat de minister er belang aan hecht dat de sociale binding in de samenleving niet verder afneemt, maar juist moet gaan toenemen. Sociale binding worden in verband gebracht met de betrokkenheid van burgers bij maatschappelijke verbanden en het nemen van verantwoordelijkheid voor gemeenschapsbelangen. Met de begrippen 'actief burgerschap en sociale integratie' wordt benadrukt dat zowel betrokkenheid als sociale binding centraal staan in burgerschapsvorming.

Over de gebruikte termen actief burgerschap en sociale integratie zegt de minister dat actief burgerschap *de bereidheid en het vermogen is om deel uit te maken van de gemeenschap en daar een actieve bijdrage aan te leveren.*

Onder sociale integratie verstaat de minister: *een deelname van burgers aan de samenleving, in de vorm van sociale participatie, deelname aan de maatschappij en haar instituties en bekendheid met en betrokkenheid bij uitingen van de Nederlandse cultuur.*

De minister streeft er daarmee naar om zowel de sociale binding te vergroten als de Nederlandse cultuur centraal te stellen.

In Nederland zijn de essentiële inhoud van het onderwijs vastgelegd in kerndoelen. Het gaat hier om het zogenaamde communale aanbod: een minimum niveau geldend voor alle leerlingen van het reguliere onderwijs. Scholen zijn verplicht deze inhoud op zodanig wijze aan te bieden dat verwacht mag worden dat de leerlingen de doelen zullen halen.

Een directe relatie met burgerschap is in de kerndoelen te vinden in het domein "Oriëntatie op jezelf en de wereld". Tot dit domein horen zaken zoals omgaan met andere mensen, problemen oplossen en vraagstukken rondom zingeving..

Ook zijn specifieke kerndoelen beschreven. Onze school heeft deze doelen opgenomen.

Civil society:

In de toelichting op actief burgerschap en sociale integratie wordt gesproken over het bijdragen aan de gemeenschap en de samenleving. Wat er onder gemeenschap en samenleving verstaan wordt, blijft onbesproken. Wel wordt gewezen op de Nederlandse cultuur en het belang van de Europese dimensie. Uit de beschrijving van burgerschap, eerder in dit hoofdstuk, kan ook al worden afgeleid dat er verschillende gemeenschappen zijn waarop burgerschap zich kan richten. Dit kan worden uitgebreid tot een breed scala: de eigen familie, de buurt, de school, de sociaal-culturele groep, de eigen stad of regio, een groep geestverwanten, het land waar men woont en/of waar men zich mee verbonden voelt, de Europese Unie, tot de hele mensheid, zoals bij het concept wereldburgerschap.

1.3. Niveaus die voor het onderwijs centraal staan

De genoemde niveaus van 'de samenleving' en 'de gemeenschap', zijn ook voor het onderwijs relevant. Wat betreft het referentiekader van de leerlingen kunnen veel, zo niet alle niveaus onderdeel vormen van de belevingswereld. Er zijn leerlingen die zich richten op de school of een club, een geloofsgemeenschap, buurt, de eigen regio of een regio buiten de landsgrenzen, een mondiale belangengroep of een Europees doel. Waar het gaat over het oefenen van burgerschap wordt het lastiger om met al de schaalniveaus te werken. Als we leerlingen willen laten oefenen met burgerschap, waarbij het kan gaan om het verbeteren van de relatie tussen leerling en omgeving, de leerlingen meer onderdeel te laten uitmaken van die omgeving of hen de kans te geven die omgeving te beïnvloeden, moet de schaal goed gekozen worden. De Onderwijsraad (2003) onderscheidt drie niveaus waar onderwijsactiviteiten zich op kunnen richten:

- Microniveau: *burgerschap binnen de school, waaronder de verhoudingen binnen de school, het intermenselijk verkeer;*
- Mesoniveau: *maatschappelijk burgerschap, waaronder het inzetten voor de omgeving van de school;*
- Macroniveau: *politiek burgerschap, waaronder kennis van democratie, politiek en staatsinrichting.*

1.4. Gemeenschappelijke waarden

Ook de Inspectie van het onderwijs heeft zich gebogen over de vraag welke waarden niet ter discussie staan. Zij komt tot een zestal basiswaarden die zij aanduidt als: "basale, minimale en breed onderschreven waarden die de democratische rechtsstaat schragen" (Inspectie van het onderwijs, 2003).

Het gaat hierbij volgens de Inspectie om minimale (spel)regels die een blijvend vreedzaam samenleven mogelijk maken.

- *Vrijheid van meningsuiting;*
- *Gelijkwaardigheid;*
- *Begrip (voor anderen);*
- *Verdraagzaamheid (tolerantie);*
- *(het afwijzen van) Onverdraagzaamheid;*
- *(het afwijzen van) Discriminatie.*

1. Actief burgerschap en sociale integratie op de Prinses Amaliaschool.

2.1. Korte geschiedenis van de school

Prinses Amaliaschool is een fijne nieuwe school waar kinderen met plezier leren. Met ingang van 1 augustus 2008 hebben wij onze intrek genomen in het nieuwe Wijk Voorzieningscentrum

Schoolplan Prinses Amaliaschool 2017 - 2021

Selissenwal. Op 1 oktober 2012 telt de school ruim 135 kinderen. In de toekomst zal dit aantal verder toenemen. We gaan ervan uit dat nagenoeg alle kinderen uit de schoolomgeving zullen kiezen voor de eigen school. Als wijkschool gaat onze school samen met de ouders haar onderwijs op een nieuwe en moderne manier gestalte geven.

Onze nieuwe school staat in het centrum van de wijk Selissenwal. Het gebouw heeft 9 lokalen en een eigen gymzaal. De school vormt samen met 3 partners het Wijk Voorzieningscentrum Selissenwal. Deze partners zijn:

- gemeenschapshuis De Walnoot
- kinderdagverblijf De Kleurentuin (onderdeel van KDV Kindertuin)
- peuterspeelzaal Pinkeltje

De school telt 1 fulltime en 12 parttime leerkrachten.

We hebben een aantal dagdelen de beschikking over een onderwijsassistente en een conciërge. Regelmatig hebben we studenten van Koning Willem I en van de PABO als stagiair.

2.2. Missie en visie van de Prinses Amaliaschool

Onze missie is:

Een veilige school: een school waarin agressie, geweld, discriminatie, vooroordelen, seksuele intimidatie, pesten...zoveel mogelijk voorkomen wordt; en een school met aandacht voor andere culturen.

Onze school heeft oog voor de ontwikkelingen in de moderne samenleving. Een samenleving die veelkleurig (internationaal) is geworden. Een maatschappij, waarin we steeds meer van elkaar afhankelijk worden en waarin onderling respect en communicatie een belangrijke rol spelen. Onze leerlingen leren, hoe je in zo'n samenleving kunt functioneren. Wat hun persoonlijke mogelijkheden zijn en welke rechten en plichten ze binnen de (inter)nationale gemeenschap hebben.

Kinderen leren zo over de eigen grenzen heen kijken en als "wereldburger" een eigen rol te spelen. Dat vraagt om specifieke kennis, houding en vaardigheden. Daarin wil de school graag investeren. We lopen niet achter ontwikkelingen aan, maar proberen vooruit te kijken. We nemen zelf het initiatief. Het gaat uiteindelijk om de toekomst van onze kinderen. Daarom spelen naast de ontwikkeling van talenten en de eigen persoonlijkheid de sociale vorming (waaronder sociale weerbaarheid) en de cultuur- en vredeseducatie op onze school een grote rol in het programma.

"Opkomen voor jezelf" is belangrijk. Maar we zijn ook alert op mogelijke vormen van discriminatie en pesten. "Opkomen voor de zwakkeren" dus. We proberen door ons onderwijs sociaal onwenselijk gedrag zoveel mogelijk te voorkomen.

2.3. Visie op leren en ontwikkeling in het algemeen

Een school is meer dan een leerfabriek. In een veilige omgeving ontwikkelen kinderen een positief zelfbeeld en eigen identiteit. Behalve kennis en vaardigheden, het **weten**, krijgt de vorming van het **geweten** ruime aandacht. Daarbij spelen waarden en normen een cruciale rol. Respect voor jezelf, de anderen en de omgeving wordt ingebouwd in de lesinhouden, activiteiten en regelgeving op school.

We willen dat ook zichtbaar maken naar de ouders, de wijk en de omgeving, door regelmatig activiteiten in de schijnwerpers te zetten en daarbij zoveel mogelijk samen te werken met externe instanties.

Onze school wil een "intercultureel klimaat" scheppen, waardoor de kansen van alle leerlingen binnen het onderwijs en later in de maatschappij, gelijk komen te liggen.

Wij zijn een basisschool die grotendeels traditioneel werkt. Dat betekent dat we jaarklassen kennen, dat het aanbod vooral via methoden verloopt en dat we een vast rooster hanteren.

Daarnaast moet wel opgemerkt worden dat we binnen ons onderwijsconcept steeds meer ruimte proberen te creëren voor individuele aandacht en we willen ons daarbij niet binden aan één systeem (Montessori, Dalton, Jena, maar ons laten leiden door de hulpvraag van het kind).

2.4. Intentieverklaring

Er is in onze samenleving meer behoefte aan medemenselijke solidariteit, goede manieren, sociale controle, verantwoordelijk optreden en goed burgerschap. De school is de aangewezen gelegenheid om te leren omgaan met verschillen en om te leren samenwerken op basis van gelijkwaardigheid. We zoeken als brede school steeds meer nieuwe openingen naar de omgeving.

Ook leerlingen zelf worden gestimuleerd deel te nemen aan het maatschappelijk leven in allerlei situaties: op straat, bij sport, in clubs, verlengde schooldag, acties, excursies.

Onze school zal de maatschappelijke participatie van haar leerlingen zoveel mogelijk stimuleren door het uitvoeren van haar beleid ten aanzien van actief burgerschap met als doel:

“het zelfstandig verantwoordelijkheid nemen door leerlingen voor gemeenschapsbelangen binnen en / of buiten school”. De Prinses Amaliaschool zal haar leerlingen zoveel mogelijk voorbereiden op het functioneren in een democratische maatschappij en dat met een open, kritische houding.

2.5. Klimaat

De kwaliteit van het pedagogisch klimaat (het werk- en het leefklimaat) op school bepaalt de mate waarin kinderen zich op die school veilig voelen. Het zal hun toekomstig functioneren in de maatschappij mede bepalen. Onze school wil een “intercultureel klimaat” scheppen, waardoor de kansen van alle leerlingen binnen het onderwijs en later in de maatschappij gelijk komen te liggen. Respect is het fundament waarop dit klimaat berust. We willen geen “ellenbogenmaatschappij” met het recht van de sterkste en oog om oog.

Naast de ontwikkeling van de eigen individualiteit en identiteit besteden we ook veel aandacht aan de socialisering van het kind. Daarbij verwerpen wij alle vormen van lichamelijke dan wel psychische mishandeling of verwaarlozing in alle voorkomende verschijningsvormen waarbij sprake is van ongelijkwaardigheid: pesten, geweld, agressie, vooroordelen, intimidatie, zowel in verbale als non-verbale vorm.

2.6. Aandachtsgebieden

Een veilige school: een school zonder, agressie, geweld, discriminatie, vooroordelen, seksuele intimidatie, pesten...en veel aandacht voor intercultureel onderwijs. Onze school heeft op dit terrein al veel ondernomen.

Het begrip multiculturele samenleving behoeft weinig uitleg. Steeds meer raken we op de hoogte van gebruiken en rituelen van allerlei subculturen. We dreigen daarbij steeds meer het gemeenschappelijke uit het oog te verliezen. Het gevaar bestaat, dat we de nadruk teveel gaan leggen op bijzaken. We beperken ons voornamelijk tot het nieuwsgierig bekijken van de vreemde gewoonten van de ander zoals kleding, voeding en feesten. Interessante, weinig ter zake doende, details die de menselijke nieuwsgierigheid bevredigen, maar verder weinig diepgang hebben. Veel van de georganiseerde activiteiten leggen de nadruk op verschillen.

We weten dat mensen niet gelijk zijn, dat ze niet hetzelfde handelen, denken en doen, maar beseffen vaak onvoldoende dat mensen wel gelijkwaardig zijn en allen dezelfde basisbehoeften (relatie -competentie en autonomie / Luc Stevens) kennen.

Burgerschap, cultuur- en vredeseducatie, veiligheid en gezond gedrag behelzen allemaal uiteindelijk dat ene doel: een gezindheid van tolerantie en solidariteit, een gevoel van

Schoolplan Prinses Amaliaschool 2017 - 2021

verantwoordelijkheid voor de rechten en plichten van jezelf en de ander, onder een overkoepelende paraplu: die van de Westerse beschaving. De school speelt hierop in door een intensief onderwijsprogramma dat zich richt op kennis, houding en vaardigheden gericht op de westerse cultuur met een open oog voor andere culturen. Het gaat daarbij om:

- Sleutelbegrippen zoals: democratie, rechten en verantwoordelijkheden, gelijkheid en diversiteit
- Waarden zoals: rekening houden met het algemeen belang, geloof in menswaardigheid en gelijkheid; de houding om samen te werken met aderen en voor anderen.
- Vaardigheden zoals: argumentatie en samenwerking, rekening houden met en respecteren van andere opvattingen.
- Kennis en inzicht over relevante thema 's op lokaal, nationaal of Europees niveau acties in de buurt en mensenrechten.

Binnen de op onze school gehanteerde methoden en projecten, herkennen we de volgende aandachtsgebieden:

1. De wijze waarop mensen met tegenstellingen en verschillen omgaan:
  - etnische en religieuze verschillen
  - verschillen in seksuele opvoeding
  - vooroordelen en rolgedrag
  - ontwikkelingslanden
  - machtsmisbruik
2. De wijze waarop mensen omgaan met vitale keuzen, zoals:
  - gebruik kernenergie
  - wapening
  - manipulatie met genen
  - euthanasie
3. De wijze waarop mensen omgaan met nieuwe technologieën, zoals ICT en nieuwe media (kansen en gevaren van internet).
4. De wijze waarop mensen omgaan met de aarde en de wereldruime, zoals in het natuurlijk leefmilieu en met de ruimtevaart en consumentengedrag.
5. De wijze waarop mensen hun vrije tijd inrichten, waarbij recreatie een rol speelt en het omgaan met kunst en cultuur; veilig gedrag in en om school en in het verkeer.
6. De wijze waarop mensen omgaan met gezondheid en hygiëne (lichaamsverzorging).
7. De wijze waarop onze staat en de EU is ontstaan en functioneert.

3. Doelen

3.1. Maatschappelijk Doel:

1. Het bevorderen van een relatie van gelijkwaardigheid tussen groepen door meer kennis van elkaar, meer ervaring met elkaar en meer begrip voor elkaar.
2. Kinderen worden zich meer bewust van de eigen positie en mogelijkheden, zowel in de klas, de school, de buurt als de maatschappij.
3. Het bevorderen van een open, tolerante en democratische houding en een positieve houding ten opzichte van culturele verscheidenheid in de groep en op school.
4. Het opdoen van positieve ervaringen met het dragen van verantwoordelijkheid: initiatief, besluitvorming , tot nut zijn van een gemeenschap.
5. Het zich oriënteren op de eigen groep, school, omgeving, maatschappij.
6. Identiteitsvorming door eigen mogelijkheden en talenten te verkennen.

7. Deelnemen aan een gemeenschap en het functioneren in intermenselijke verhoudingen buiten die van leraar – leerling.
8. Gelegenheid bieden tot het vormen van een emotionele relatie met onderwijshouders.

3.2 Onderwijsdoel:

1. Het ontwikkelen van sociale competenties.
2. Oriëntatie op mens en maatschappij.
3. Morele Vorming.
4. Het integreren van buitenschoolse ervaringen in het onderwijs.
5. Educaties en projecten rond milieu, mensenrechten, gezondheid en multiculturele samenleving.

3.3. Actief burgerschap als middel om andere doelen te bereiken:

1. Het leren verbeteren.
2. Het vergroten van de motivatie.
3. Het ontwikkelen van een zelfbeeld en van geloof in eigen mogelijkheden.
4. Het ontwikkelen van sociale verbondenheid en respect voor anderen.
5. Het gebruik maken van complexe, authentieke situaties bij het leren.
6. Het concretiseren van schoolse kennis en vaardigheden.
7. Het leveren van een bijdrage aan de buurt of samenleving.
8. Het stimuleren van activerende werkvormen en participatie binnen de school.

Samenvattende kenmerken:

- Het onderwijs houdt rekening houden met verschillen: deze verschillen ziet de school als kansen. Actief Burgerschap vindt aansluiting bij alle andere vernieuwingen op de school.
- Het onderwijs heeft als leidend principe respect voor elkaar en een goed pedagogisch klimaat.
- Het onderwijs vraagt om (wereldwijde) communicatie: naast ontwikkeling van de individualiteit veel aandacht voor de sociale ontwikkeling.
- Overeenkomsten binnen diverse culturen vormen het vertrekpunt voor actief burgerschap.
- Actief burgerschap heeft relaties met alle onderwijsactiviteiten en is gericht op alle kinderen, het gezin en de buurt.
- Actief burgerschap vraagt om interactie, je leert het door te doen, door te ervaren wat het is, uitgaande van de ervaring van het individuele kind en het actuele ontwikkelingsniveau wordt het zo snel mogelijk ingeleid in de voor hem nog onbekende wereld van tradities, gewoonten en culturen.
- Kinderen ontmoeten elkaar op basis van gelijkwaardigheid en er is veel aandacht voor sociale competentie.
- Het onderwijs besteedt actief aandacht aan het voorkomen van interculturele conflicten, het hanteren van stereotypen en negatieve vooroordelen, identiteitsproblemen en dergelijke.
- Binnen actief burgerschap is ruimte voor de (verdere) ontwikkeling van de eigen cultuur en taal van de kinderen.
- Binnen actief burgerschap worden van de leerlingen naast de schoolse vaardigheden en kennis ook andere competenties gevraagd: organisatorische en sociaal-emotionele competenties, die voor het functioneren in de maatschappij van beslissende

betekenis zijn, bijvoorbeeld een voorstel ontwikkelen, toelichten, verdedigen, medestanders vinden.

4. Strategie.

4.1 Onze strategie

1. We willen zoveel mogelijk preventief handelen, dat wil zeggen kinderen voorzien van bagage om problemen en conflicten te voorkomen / op te lossen.
2. De leerkrachten zijn daarbij het rolmodel.
3. Iedereen die bij de school betrokken is verklaart zich akkoord met de gedragscode.
4. We verschaffen informatie aan de ouders / verzorgers en stemmen de aanpak zoveel mogelijk op elkaar af.
5. Samenwerking met instanties kan de kwaliteit verhogen.

4.2 Hoofdpijnen van het beleid

1. Bestuderen van materialen rondom gedrag en sociaal emotionele training / inventariseren van wensen en mogelijkheden.
2. Het werken aan- en bewaken van een goed pedagogisch klimaat op school.
3. Het jaarlijks onder de aandacht brengen van de gedragscode. Deze gedragscode is opgesteld voor alle partners van onze brede school.
4. Het in praktijk brengen van sociaal-emotionele programma 's.
5. Waar nodig de deskundigheid van de leerkrachten bevorderen op het gebied van actief burgerschap.
6. Het opstellen van spelregels of een heldere gedragscode voor en door leerlingen in de groep.
7. Kinderen leren omgaan met alle informatie waarmee ze geconfronteerd worden.
8. Kinderen leren omgaan met agressie en geweld.
9. Het aanmoedigen van sport en spel.
10. Het speelplein zodanig inrichten dat kinderen speels en creatief uitgedaagd worden.
11. Het bieden van duidelijkheid en structuur.

4.3 Schoolbeleid

- We blijven aandacht besteden aan het klimaat waarin iedereen, ongeacht zijn/haar etnisch – culturele achtergrond, zich thuis kan voelen.
- Onze visie op culturele diversiteit en actief burgerschap wordt in het schoolplan opgenomen.
- We gaan door met nascholing op aspecten van intercultureel onderwijs of het beïnvloeden van attitudes en gedrag.
- We bieden ondersteuning aan initiatieven van leerlingen op het gebied van racismebestrijding.
- De directie controleert en bewaakt de condities waaraan het onderwijs ten behoeve van actief burgerschap dient te voldoen:
  - *het lesgeven*
  - *de vak - en vormingsgebieden*
  - *school - en omgeving*
  - *schoolbeleid*

4.4 Actief burgerschap en kwaliteit

De volgende indicatoren bepalen de kwaliteit:

A het lesgeven:

Intercultureel onderwijs en actief burgerschap veronderstelt bij leerkrachten verschillende basiscompetenties:

- Leerkrachten kunnen adequaat reageren op discriminerende voorvallen.
- Leerkrachten kunnen professioneel onderwijzen in Nederlands als tweede taal.
- Leerkrachten herkennen vormen van racisme en kunnen dit tegengaan.
- Leerkrachten gaan uit van de mogelijkheden van het kind om zo talenten verder tot ontwikkeling te brengen.
- Leerkrachten hebben een positieve belangstelling voor de belevingswereld van allochtone kinderen en hun ouders.
- Leerkrachten staan positief ten opzichte van meertaligheid.

De lessen voldoen in hoge mate aan de volgende criteria:

- De les biedt herkenningmogelijkheden voor alle leerlingen.
- De les houdt rekening met de meertaligheid van leerlingen en speelt daar positief op in.
- In de les is ruimte en aandacht voor etnisch – culturele verschillen en overeenkomsten.
- Onterechte generalisaties en denken in stereotypen en vooroordelen worden voorkomen.
- De “veiligheid” van iedere leerling wordt gegarandeerd.
- De les stimuleert positieve interetnische relaties.
- In de les is ruimte voor interactie en worden vormen van coöperatief leren toegepast.
- Er is veel aandacht voor de ontwikkeling van de sociale competentie.

B de vak- en vormingsgebieden:

Hoewel het aanbod geïntegreerd is in het totaalpakket verwerven de kinderen ervaringen ten aanzien van actief burgerschap, interculturele kennis, vaardigheden en attitudes tijdens het werken met speciale thema's op het gebied van:

- kunst - en cultuureducatie
- mens en maatschappij (rechten en plichten, waarden en normen)
- sociaal-emotionele ontwikkeling
- levensbeschouwing / humanistische vorming
- vredeseducatie
- gezond gedrag
- mensenrechteneducatie
- aandacht voor cultureel erfgoed

C. de materialen, aandachtspunten:

- criteria hanteren bij de aanschaf van nieuw lesmateriaal (checklist stichting Parel)
- na de aanschaf van nieuw materiaal expliciete aandacht voor de verwerking van de aanwijzingen in de handleiding
- beschikbaar materiaal wordt aangepast aan beschreven doelstellingen
- de aankleding van de klaslokalen en van de school biedt veelsoortige “beeldvormers”.

4.5. School en omgeving

1. We onderhouden actieve communicatie met ouders om hun wensen inzake school tijdig te onderkennen.
2. We onderhouden contacten met externe instanties zoals het Centrum voor Jeugd en Gezin, wijkpolitie, schoolmaatschappelijk werk, de opvoedingswinkel, kunst in school (KIS), bibliotheek.

5. De rol van de Prinses Amaliaschool in de Brede School Selissenwal (BSSW)

5.1 De Prinses Amaliaschool als kartrekker in de BSSW, drietrapsraket.

De Brede School Selissenwal is in 2008 van start gegaan. Op dit moment fungeert de Prinses Amaliaschool als kartrekker in de BSSW. Het programma met de activiteiten van de brede school sluit aan op het jaarprogramma van de basisschool.

Door middel van allerlei activiteiten onder en na schooltijd wordt er aandacht besteed aan actief burgerschap en sociale integratie. Omdat de Brede School Selissenwal diverse participanten kent en gevestigd is in het wijk voorzieningencentrum Selissenwal wordt er door middel van vele activiteiten beroep gedaan op hun deelname als actieve burger en is hierbij sociale integratie een noodzaak.

De activiteiten van de Prinses Amaliaschool en de BSSW worden opgebouwd volgens een zogenaamde drietrapsraket:

- ☞ Alle leerlingen volgen kennismakingslessen onder schooltijd.
- ☞ Geïnteresseerde leerlingen kunnen na schooltijd een lessenserie volgen die zo mogelijk hierop aansluit.
- ☞ Leerlingen, die zich verder willen bekwamen, worden doorverwezen naar het MIK of buurthuis.

De Prinses Amaliaschool streeft naar een doorlopende leerlijn. De naschoolse activiteiten hebben een toegevoegde waarde. De brede school beschikt over verschillende gemeenschappelijke ruimtes waar de activiteiten plaats kunnen vinden.

Inmiddels hebben wij een zeer uitgebreid naschools programma als Brede School.

6. Samenwerking met andere culturele instellingen en onderwijsbegeleidende instanties.

Voor samenwerking met diverse culturele instellingen verwijzen wij naar ons uitgebreide cultuurbeleidsplan.

Bijlage Ondernemingsplan 2018 - 2019

Schoolplan Prinses Amaliaschool 2017 - 2021

Ondernemingsplan.

School: Prinses Amaliaschool, Boxtel	Waarnemend directeur: Irma van de Wal	Datum: 1 augustus 2018
Schooljaar: 2018 - 2019		

Dit plan geeft een overzicht van de activiteiten die op schoolniveau worden ondernomen op verschillende beleidsterreinen.

Nr.	Beleidsterrein / onderwerp	Doelstelling / Opbrengsten	Uitvoering door	Realisering/ vaststelling / borging
Onderwijs en opbrengst				
1	Inspectie	Vasthouden basisarrangement met vermelding 'Goed' Leerresultaten verbeteren Norm van 75% halen in alle groepen Score IEP Eindtoets behalen behorende bij onze populatie	MT en team MT en team MT en team	1 oktober 2018 18 juni 2019 13 mei 2019
2	Passend onderwijs	Werken naar een andere organisatie in de groep waarbij we de toename van zorgleerlingen op kunnen vangen. (zie bijlage) De leerkrachten van de groepen 5/6, 7 en 8	Werkgroep "Naar kindgericht(er) onderwijs en de schoolbegeleider MT, team	1 ^e stap direct na de zomervakantie 31 juli 2019 31 juli 2019

Schoolplan Prinses Amaliaschool 2017 - 2021

	<p>VVE</p> <p>werken gericht aan het verkrijgen van (meer) betrokkenheid en (meer) eigenaarschap van de leerlingen en ouders bij hun leerproces. Beide onderwerpen dragen bij aan het verkrijgen van goede leerresultaten.</p> <p>Werken met de nieuwe opzet van de groepsplannen en groepsoverzichten</p> <p>VVE coördinatie tussen de voor- en vroeg school</p> <p>Voldoende kinderen stromen door naar de bijbehorende vroeg school</p> <p>Scholing 2 leerkrachten voor certificaat Piramide</p> <p>Scholing volgsysteem Kijk voor IB en leerkrachten gr 1/2</p> <p>Hoog en Meer begaafde kinderen</p>	<p>(ondersteuning schoolbegeleider)</p> <p>IB en team</p> <p>MT, nieuwe coördinator VVE (vervolg van activiteiten werkgroep vorig schooljaar)</p> <p>Marieke en Marjolein</p> <p>IB en team</p>	<p>Evaluatie 9 oktober 2018</p> <p>31 juli 2019</p> <p>31 januari 2019</p> <p>26 februari 2019</p>	
3	<p>Evaluatie methode:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Let's go! <p>Certificaat BVL</p> <p>Nieuwe methode:</p> <ul style="list-style-type: none"> - schrijven - Engels - Aanvankelijk lezen 	<p>Werkwijze op elkaar afstemmen</p> <p>Bijhouden van de verplichtingen behorende bij BVL</p> <p>Invoering en implementatie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Begin schooljaar - Begin schooljaar - Begin schooljaar 	<p>Team</p> <p>Coördinator BVL en directeur</p> <p>Team</p>	<p>17 augustus 2018</p> <p>1 juli 2019</p> <p>Start schooljaar</p>

Schoolplan Prinses Amaliaschool 2017 - 2021

	<p>Nieuwe methode kiezen - Nederlandse taal</p> <p>De Gezonde School</p>	<p>Formeren werkgroep: - Begin schooljaar</p> <p>Verkrijgen van het vignet Gezonde School</p>	<p>Team</p> <p>De werkgroep bestaande uit 1 ouder en 2 leerkrachten Team (GGD)</p>	<p>17 augustus 2018</p> <p>31 juli 2019</p>
4	<p>Cultuur</p> <p>Deelname project Cultuur met Kwaliteit</p>	<p>Voorloperschool:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de school heeft de ambitie om cultuureducatie te verdiepen en structureel in te bedden in het curriculum - de school stelt tijd beschikbaar voor de ICC-er en het team om te investeren in cultuureducatie met kwaliteit - school gaat een duurzame relatie aan met een of meerdere lokale culturele instellingen - school reserveert het bedrag van 10,90 in de prestatiebox primair onderwijs aan cultuureducatie - school wil resultaten deelname programma delen met andere scholen - het team richt zich vooral op muziek 	<p>ICC-er, directeur en team</p>	<p>31 juli 2019</p>
5	<p>Leerlingenzorg</p>	<p>Werken met de nieuwe opzet van de groepsplannen en groepsoverzichten borgen</p>	<p>IB-er en team</p>	<p>Schooljaar 2018 – 2019</p>
6	<p>Pestprotocol</p>	<p>Werken met de nieuwe Veiligheidsmeters</p>	<p>Anti-pestcoördinator en team</p>	<p>31 december 2018</p>
7	<p>ICT</p>	<p>Vervanging hardware (vervolg) Keuze maken voor hardware.</p>	<p>ICT-er (extra uren voor toekennen)</p>	<p>31 juli 2019</p>

Schoolplan Prinses Amaliaschool 2017 - 2021

Organisatie				
1	Taakbeleid	Hanteren van Cupella Bespreken teamleden	Directeur en teamleden	31 juli 2019
2	Brede School Selissenwal	Taal Speel Groep op 1 dag in de week direct na school <i>Woensdagmiddag van 12.00 tot 13.30 groep 3-4 en van 14.15 tot 15.15 groep 5-6.</i> Plein Actief op woensdag van 15.15 – 16.15 uur <i>Dit vindt plaats op de Molenwijkschool</i> Naschoolse sport op dinsdag (gr 5 - 8) en donderdag (gr 1 – 4)	Directeur, Stichting Brede Scholen Boxtel en Buurtsport Directeur, Stichting Brede Scholen Boxtel en Buurtsport	31 juli 2019 31 juli 2019
3	Managementteam	Structureel overleg MT (6 wekelijks) - planning moet beter - leden moeten op hetzelfde niveau van informatievoorziening zitten	MT	31 juli 2019
4	Continuurooster	Invoering continuurooster Terugkoppelen informatie voor ouders omtrent het verloop van het continuurooster Evaluatie continuurooster	Directie, team, Medezeggenschapsraad Directie, Medezeggenschapsraad Directie, team en Medezeggenschapsraad	31 juli 2018 Voor 1 januari 2019 Voor 1 april 2019
Personeel				
1	Personeelsbeheer	Functionerings- en beoordelingsgesprekken	Directeur	Schooljaar 2018 – 2019

Schoolplan Prinses Amaliaschool 2017 - 2021

		zittend personeel		
2	Personeelsbeheer	Percentage ziekteverzuim naar beneden brengen t.o.v. het afgelopen schooljaar	MT, Bedrijfspoli en CCZ	Uitvoering 2018 - 2019
3	Personeelsbeheer	Klassenbezoek (onverwacht)	Directeur en IB (gebruik Kijkwijzer Lesmodel Directe Instructie en werken met groepsplan)	Vanaf 1 augustus 2018
4	Personeelsbeheer	Begeleiding nieuwe onderwijsassistent	Directeur	Vanaf 1 augustus 2018
5	Scholing	Scholing 2 leerkrachten voor certificaat Piramide (afronding) Scholing volgsysteem Kijk voor IB en leerkrachten gr 1/2	Marieke en Marjolein IB, leerkrachten groep 1/2	Vanaf 1 augustus 2018
Huisvesting				
1	Inrichting gebouw	Aankleding gebouw en opruimen	Team	Vanaf 1 augustus 2018
2	Vereniging van Eigenaren WVC Selissenwal	V.V.E.	Dir-Bestuurder, Beheer Walnoot , Gemeente	2018 - 2019
Financiën				
1	Begroting 2018 en 2019	Binnen begroting 2018 blijven Opstellen begroting 2019	Directeur Directeur	2018 oktober – december 2018
Profiel en imago				
1	Samenwerking Brede School Selissenwal	Taal Speel Groep op donderdag direct na school op woensdag. Plein Actief op woensdag van 15.15 – 16.15	Directeur, Stichting Brede Scholen Boxtel en Buurtsport	Schooljaar 2018 - 2019

Belangrijke uitgangspunten voor het onderwijs op de Prinses Amaliaschool:

“Van en met elkaar leren”

- leerlingen leren in groepsverband didactische en sociaal-emotionele vaardigheden
- leerlingen leren omdat leerkrachten ze instructie en begeleiding bieden op de volgende stap in het leerproces
- zorgleerlingen net zo snel als nu signaleren en hun onderwijsbehoeften goed kunnen benoemen
- denken in onderwijsbehoeften van leerlingen staat centraal
- lesgeven volgens het model DI

Wensen voor de (nabije) toekomst

- minder druk op prestaties, voor leerlingen en voor leraren
- zelfstandigere leerlingen
- leerlingen die minder leerkrachtafhankelijk zijn dan nu het geval is
- minder gedragsproblemen die voortkomen door verschillen in ‘leren’
- leraren die hun werk behapbaar achten
- geen ongelukkige leerkrachten en leerlingen meer
- minder administratieve druk / geen werkdruk meer door veel administratie
- een inspectie die luistert naar ‘het verhaal van de school’
- minder (zorg) leerlingen in 1 groep
- in het team meer delen van elkaars kennen en kunnen
- minder sturende leerkrachten

Een brainstorm van meespelende componenten

- Beter om kunnen gaan met verschillen in gedrag van leerlingen, met gedragsproblematieken. Dit kunnen we aan als het team leraren in voldoende mate beschikt over pedagogische tact en krachtig leiderschap. Het gaat niet om een cursus ‘omgaan met ADHD’ o.i.d.
- Niet iedereen beschikt van nature over een voldoende tot goede mate van pedagogische tact. Het (h)erkennen van deze verschillen is belangrijk. Gebruik maken van elkaars talenten en meer delen van kennis, ervaring, inzichten. Groepen leerlingen op basis van leerling kenmerken toedelen aan een bepaalde leerkracht. Niet vasthouden aan ‘vanzelfsprekendheden (leerjaren)’ maar per groep de beste match bepalen. Dit betekent ook uitspreken waarom je dat de beste match vindt, wat de leraar in kwestie goed kan, wat de groep nodig heeft. Een bepaalde voorkeur van de leraar voor bijvoorbeeld onderbouw, middenbouw of bovenbouw mag wel gehonoreerd blijven. Leerlingen leren het meest van een gelukkige leerkracht.
- Nodig: Een team dat in houding consequent en duidelijk is, en (dus) over zelfvertrouwen beschikt.
- Nodig: Een team dat elkaar op professionele wijze goed kent en zichzelf goed kent

- Nodig: Een beter antwoord op die leerlingen die momenteel tekort komen: dit zijn voornamelijk de leerlingen die minder aankunnen dan het gros van de groep, de leerlingen met een of meer eigen leerlijnen. Het is in organisatie voor de leerkracht erg moeilijk deze leerlingen voldoende instructie en feedback te kunnen geven.
- Knelpunt is de huidige werkwijze met de methoden. Deze geven houvast en sturing en een groot aantal zwakkere leerlingen leren hierdoor relatief weinig. CITO is eveneens een knelpunt: daarop wordt in de leerjaren toch gestuurd want er 'moeten' toch bepaalde resultaten behaald worden.
- Nodig: een andere schoolnorm (bijvoorbeeld: alle leerlingen halen 100% leerwinst), maar wel vast blijven houden aan de algemene schoolnorm dat de groep leerlingen op minimaal gemiddeld niveau uitstroomt / presteert.
- Nodig: denken in leerstoflijnen en (opeenvolgende) leerstofonderdelen, niet meer in leerjaren en aanbod uit methoden
- Nodig: leerlingen meer betrekken bij wat zij zelf willen leren (eigenaarschap) door middel van het voeren van doelgesprekken. Deze koppelen aan het werken met de doelenkaarten vanuit de rekenmethode (allemaal beginnen met rekendoelen). Doelen zichtbaar maken in de klas, met de leerling in gesprek over hoe hij/zij zich verhoudt tot die doelen. Kan ook met de doelen van leren leren en samenwerken.
- Nodig: meer groep doorbrekend onderwijs. Hoe aanpakken?
  - Beginnen in de middagen bij WO vakken. Deze meer gecombineerd en geïntegreerd aanbieden in thema's. Later uitbouwen naar de didactische vakgebieden.
  - Leerlingen uit twee leerjaren in groepjes laten samenwerken.
  - Leerlijn samenwerkingsvaardigheden opzetten en aanleren.
  - Clusteren Naut, Brandaan, Meander. In schooljaar 2018-2019 leerjaren 8 en 6 aanbieden, in 2019-2020 leerjaren 7 en 5. 5 van de 20 hoofdthema's per schooljaar
  - Op dinsdag en donderdagmiddag inzetten. Op vrijdag (of maandag) een cultuur circuit en of een vrij in te vullen les inplannen
  - Integreren BL in de uitwerking van de WO thema's.
  - Groep 1 en 2 werken reeds thematisch, groep 3 leert eerst lezen, groep 4 werkt in de eigen groep aan thema's en leert samenwerken en gaat eventueel vanaf het voorjaar samen met groep 3 (?), groep 5 en 6 vormen teams en groep 7 en 8.
  - Van de leerkrachten van 1-2 leren hoe zij de leerlingen zelfstandigheid aanleren, dat verbreden.
  - Projectplan maken, stuurgroep inrichten.
  - Talenten van leraren gebruiken
  - Nadenken over de inzet van bijvoorbeeld ouderhulp op de groepsdoorbrekende middagen, omdat er in 18-19 3 leerkrachten zijn voor ongeveer 95 leerlingen